

SUVANNON SEUTU

SAKKOLAN, METSÄPIRTIN JA
VUOKSELAN PITÄJÄLEHTI

Poikia ongella 1932 Vuoksen rannalla Murtniemessä.

SUVANNON YMPÄRISTÖN
KOTISEUTULEHTI

Hyvää Juhannusta
ja lämmintä kesää!

N:o 4 * 2006
K E S Ä K U U

SUVANNON SEUTU nro 4/2006:

* Sakkola-Museon kesästä, s. 4	* Minun Karjalani, s. 17
* Turkkisen turinat, s. 5	* Terve taas,
Kirvesmäki, s. 18
* Laatokan kaloista ja kalastuksesta, s. 6	* Harossimiehen mietteitä, s. 19
* Sakkolassa syötiin pääpälliä, s. 7	* Ilmoituksia, s. 19
* Kalastusmuistoja Suvannolta s. 7	* Virkin virkkeet, s. 20
* Laatokka antoi, mutta
se myös otti, s. 8-9	* Juhannusmuistoja, s. 21
* Kaksi lahkeellista kalaa, s.9	* Vuoksela-väli juhli, s. 22
* Metsäpirtin kalastajaseura s. 10-11	* Lapsuusmuistoja Loposenmäeltä, s. 22
* Vuoksen kalaisat veet, s. 12-13	* Vuoksen matrikelihanke, s. 23
* Kalaisa Vuoksen virta, s. 14	* Edesmenneitten muistolle, s. 24-25
* Koti paloi, piiput jäi, s. 15	* Merkkipäiviä, s. 26-27
* Seutututkimusta sakilla, s. 16	* Sakkola-Seuran kirkkopyhä, s. 28

HAPARAISTEN, KELJAN JA PURPUAN KYLIEN KYLÄKIRJAA KOOTAAN PARHAILLAAN!

Aloituskokous pidettiin 23.05.2006 Lempäälässä. Edelleen toivotaan allekirjoittaneille yhdyshenkilöille materiaalia, esimerkiksi lyhyitä kertomuksia, kuvauksia, valokuvia yms. Kysy meiltä asiasta myös tarvittaessa lisätietoja!

Aila Alanen, Ollilantie 16, 37500 Lempäälä,
puh. 03- 3752 852, 040-707 6164, aila.alanen@lempaala.fi

Hannu Turkkinen, Turkkisentie 12, 37500 Lempäälä
puh. 03-3752 525, 040-581 4398, hannu.turkkinen@kotiportti.fi

Hannu Paukku, Harjatie 5, 32210 Loimaa
puh. 02-762 8152, 0500-741 296, hannu.paukku@punkalaidun.fi

SAKKOLAN HISTORIA

Toinen, uusittu painos Sakkolan historiaa on edelleen saatavana, samoin muitakin teoksia!

Kirjoja voi hankkia Osuuspankin konttorista Lempäälässä. Kirjoja myyvät myös Lempäälässä Anneli Kuisma ja Aaro Viskari.

**Anneli Kuisma hoitaa
postitettavat kirjatilaukset,
puh. 03- 3748 410**

Postilähetyksistä peritään lisäksi lähetyskulut.

Muista myös muut Sakkola-tuotteet - uutuutena tyylikkäätkin silkkiset solmiot ja huivit! Kysy Sakkola-Säätiön väeltä.

PAUKUN PALSTA

Venäläinen näkemys

Sain Käkisalmen johtajilta lahjaksi vuonna 2004 painetun A.P. Dmitrijevin ja A.I. Lihoin kirjoittaman historiikirjan, jossa käsitellään Käkisalmen alueen historiaa ja kulttuuria. Venäjänkielinen teos sisältää 668 sivua, paljon tekstiä ja muutamia piirrettyjä kuvia. Kirja vaikuttaa kohtuullisen hyvin kirjoitetulta ja asialliselta, vaikka en olekaan voinut kirjaan enkä sen sisältöön kovin syvällisesti tutustua venäjän kieleni puutteellisuuden vuoksi. Tuttuja nimiä tekstistä on löytynyt ja vuosiluvuistakin olen voinut jotain päätellä. Kirjan liitteenä on mielenkiintoinen

luettelo, jossa on rinnakkain merkittävien kylien sekä alkuperäiset suomalaiset nimet että venäläiset uudisnimet.

Kirja on jaettu sen mukaan, kuka milloinkin hallitsi Käkisalmen aluetta. Kirjan alussa on 19 sivun verran johdantoa. Esihistoriallista aikaa on käsitelty 27 sivun verran. Novgorodin aikaa 1100 luvulta vuoteen 1478 on kuvailtu myös 27 sivulla. Venäläisten hallintokautta 1478 - 1617 valaistaan 37 sivulla. Ruotsin vallan ajalle (1617 - 1710) on uhrattu vain 19 sivua ja myöhemmälle venäläisajalle (1710 - 1917) 219 sivua. Ajasta Suomen itsenäistymisestä Talvisodan päättymiseen (1917-1940) kerrotaan 68 sivun verran. Sotien välistä aikaa 1940 - 1941 käsitellään 23 sivun verran. Jatkosodan aikaa (1941 - 1944) kuvataan myös 23:lla sivulla. Käkisalmen alueen neuvostojajasta (1944 - 1991) on kirjoitettu 127 sivua ja neuvostovallan ajan jälkeisestä ajasta 81 sivua.

Kirjaa selaillessani olen saanut sellaisen käsityksen, että suurvallan historioitsijat haluavat kuvata historian pelkästään siitä näkökulmasta, kuka milloinkin aluetta hallitsi. Tämän historiikirjan selkeänä tarkoituksena

näyttää olevan osoittaa, miten kauan venäläiset kansat ovat Käkisalmen aluetta hallinneet verrattuna suomalaisiin ja ruotsalaisiin vallanpitäjiin. Me suomalaiset, tai ainakin minä, useimmiten korostan sitä, keitä alueella asuu ja on asunut sekä miten he ovat eläneet. Se on mielestäni paljon oleellisempi ja tärkeämpi asia kuin se, ketkä aluetta ovat hallinneet.

Minusta on tärkeää tuoda esiin, että suomalaiset ja suomensukuiset kansat ovat asuttaneet Suomenlahden rannikoita ja Laatokan ympäristöjä niin kauan kuin historiaa voidaan taaksepäin tutkia. Venäläisiä asukkaita ei näillä alueilla ole ollut kovin montaa ennen Pietarin kaupungin rakentamista ja varsinkin venäläisten invaasio Karjalan kannakselle tapahtui toisen maailmansodan jälkeen.

Hyvää kesää kaikille Suvannon Seudun lukijoille!

Hannu J. Paukku

Sakkola-Säätiön
valtuuskunnan puheenjohtaja
Harjatie 5, 32210 LOIMAA
p. 02-7628152, GSM 0500-741296
hannu.paukku@punkalaidun.fi

LAPINLAHDEN KYLÄKIRJA on kirjapainossa ja JULKISTETAAN SAKKOLA-JUHLILLA JUUPAJOELLA 6.8.2006.

Lisätietoja kirjatoimikunnan pj. Esko Kallonen,
Kukkolantie 4, 37560 Lempäälä
p. 03- 3676603, 040-5540747

Pitäjämme internetissä:

www.sakkola.fi

www.vuoksela-seura.fi

www.metsapirtti.net

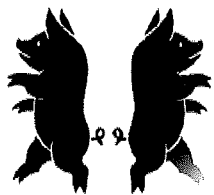
Tilaa SUVANNON SEUTU

omaksi luettavaksi tai
läheiselle lahjaksi!

Asiaa, tietoa,
historiaa, tapahtumia, tarinoita
Sakkolasta, Metsäpirtistä ja
Vuoksela-
sekä muuta materiaalia
karjalaisuuteen liittyen.

Loppuvuoden numerot
3-8 toukokuulta
lähtien vain 15 euroa.
Tilaa p. 040 730 2622

Sakkola-Museon kesä 2006

Sakkola-Museo
Kuokkalan museoraitilla
Lempäälässä
on auki
päivittäin 3.9. asti
kello 11-17.

Näyttelyssä kylistä Pannusaari
jatkaa täydennettynä
Lupralla ja Haitermaalla.

Sakkola-Museota
koskevat tiedustelut:
Antti Hynnä p. 040 849 0048
Hannu Turkinen p. 040 581 4398
Elsa Mäkelä p. 040 706 9483

Sakkola-Museolla voit siis poike-
ta minä päivänä hyvänsä. Oppaan
saa tarvittaessa viereisestä Kaup-
pamuseosta tai ottamalla yhteyttä yllä-
oleviin henkilöihin etukäteen.

Paikalle kannattaa tulla myös Kuok-
kalankosken Markkinoiden aikaan 15.7.
Luvassa on kotiseutuhenkiset koko per-
heen kesämarkkinat Kuokkalankosken
vehreissä maisemissa ravintola Villa
Hakkarin alueella.

Viereisellä Museoraitilla Lempäälä-
Seura esittelee kotiseutumuseoita sekä
pitää työnäytöksiä vanhoista työmene-
telmistä. Myös Sakkola-Museolla on
Sakkola-Säätiön väkeä paikalla evakko-
museomme kokoelmista kertomassa.

Markkina-alueelle on maksuton pääsy
sekä vapaa autojen parkitusalue. Mark-
kinat jatkuvat alkuillasta Lempäälän
Nuorisoseuran kesäteatterilla ja lopuksi
on vielä markkinatanssit. -MRT

Sika keräsi katseita

Kuokkalan Museoraitin perinnepäivässä Lempäälässä Sakkola-Museon
osasto oli yksi ihmetellyimpiä. Sakari Ryypön parikymmentä vuotta
sitten muotoilema Sakkolan emakko pysäytti äärelleen niin isot
kuin pienet markkinavieraat.

Sakkola-osastolla porsasparisniekkana ja piikana päivystivät Hannu
Turkinen ja Marjo Ristilä-Toikka. Kuva: Hannu Savolainen.

TURKKISEN TURINAT

Juhannuksen odotuksessa

Mittumaaria kaikille Suvannon Seu-
dun lukijoille! Kesä on kauneimmi-
laan ja Suomen suvi näyttää parhaat
puolensa. Täällä Pirkanmaan savikoilla
yökylmät jatkuivat pitkään ja harrasta-
japuutarhurit saivat peitellä kukka- ja
kasvimaitaan pitkän tovin tai pariin
kertaa uusia taimensa hallan jäljiltä.

Suvannon rannoilla hiekkaista kan-
gasmaat lämpenivät joutuin ja kasvoivat
kohisten kevään myötä.

Isä-Viljo joskus loihe lausumaan savi-
peltojen viljelyä opetellessaan kuivana
kesänä täällä Kuivaspään kulmilla, että
siel Haparaiss meill savheinäkii ol
pitempii kuin ruis nykyolois. Taisipa
naapurin Jussi-isäntä valitella jonain
syksynä ohrankin oleen niin matalaa,
että varistenkin piti polviltaan jyvät
noukkia. Nyt ei tarvitse paljon noita
valituksia kuunnella, kun entiset evak-

kotilat näillä nurkilla muuttuvat asuin-
alueiksi Tampereen vaikutuspiirissä.

Kesän mittaan evakot jälkeläisineen
pääsevät ihailemaan noita Kannaksen
viljavia, reheviä alueita. Valitettavasti
pellot ovat pusikoituneet ja jättiputki
rehottaa monin paikoin peittäen muun
kasvillisuuden. Vaan Suvannon rannat
lumoavat matkailijan, Kiviniemen
kosken voima ihmetyttää ja Laatokan
aalloissa tekee mieli kotiseutumatkalla
huuhtoa päivän hiet pois.

Lempäälä-opiston ryhmän kanssa
kävin toukokuussa katsastamassa
Laatokan ja Aunuksen Karjalaa, ihai-
limme Äänistä ja Laatokkaa, Kizin
kirkkorakennukset ihastuttivat matka-
laisia, kunnostettu Syväriläisen luostari
tuli tutuksi Nurmoilan karjalauskylän
ohella ja Nevan rannallakin nautittiin
kohvit. Kunhan nuo rajamuodollisuu-
det olisivat nopeampia, niin muutoin
matkailijoille alkaisi olla majoitusta ja
apetta riittävästi.

Matkoista ja muusta kuulumisis-
ta tietoa tulvi jo ennen juhannusta
Haminassa Karjalaisten kesäjuhilla.
Siellä Vuoksen ja Sakkolan yhteinen
myyntipöytä bastionissa on yhtenä esi-
merkkinä kiinteästä naapuriyhteistyöstä
julkaisumme Suvannon Seudu-lehden

ohella. Kustantajana Sakkola-Säätiö
on erittäin iloinen hedelmälliseksi
muotoutuneesta lehtiyhteistyöstä.

Toinen, metsäpirttien aloitteesta
alkanut yhteistyöfoorumi on Suvannon
seudun säätiöiden vuosittaiset tapaa-
miset naapurusten kesken laajentuen
Räisälän, Kaukolan, Raudun ja Pyhä-
järven suuntaan. Seuraava tapaaminen
on Sakkola-Säätiön isännöidessä täällä
Lempäälässä lokakuun ensimmäisenä
sunnuntaina.

Sitä ennen on vietetty kunkin säätiön
kesäjuhlat eri puolilla kotomaata tai
entisillä kotiseuduilla.

Me sakkolalaiset ja heidän jälkeläi-
sensä ja ystävänsä vietämme elokuun
ensimmäisenä sunnuntaina moninker-
taista juhlaa Juupajoella. Sinne jou-
kolla juhlimaan. Juupajoen Karjalaiset
juhlivat 60-vuotista taivaltaan Sakkola-
juhlien myötä. Lapinlahden kyläkirja
topevien vetäjiensä myötä on valmis
juhliin mennessä. Kirkonmenojen ja
pääjuhlan väliin pyritään sovittamaan
julkistamistilaisuus. Säätiön myynti-
pisteessä on kirjaa saatavissa muiden
tuotteiden, kuten uutukaisen pitäjävaa-
kunamme ohella.

Vilakkalan kirja on luvassa joulu-
markkinoille. Haparaisten koulupiirin;
Purpua, Kelja, Haparainen, kirja on
alkufanfaarinsa saanut. Tikansaaren
ja Kottilan muistelot ovat tietääkseni
työn alla. Petäjäjärvi ja Hovinkylä ovat
jo urakkansa hoitaneet.

Entäpä Kiviniemi, Kirkonkylä, Hai-
termaa, Pannusaari ja loput Sakkolan
kylästä? Kyllä uskoisin evakoista ja
heidän jälkeläisistä löytyvän niin paljon
ytyä, että saisimme kylien ominais-
piirteet elämänmenosta ja asukkaista
talteen, kun se on vielä mahdollista.
Samoin evakkotaipaleesta ja sijoittu-
misesta uusille asuinpaikoille.

Säätiöhän on sitoutunut kustantamaan
kyläkirjat, kunhan hallituksessa on kun-
kin kyläkirjan vetäjät esitelleet suun-
nitelmansa ja talousarvionsa. Jäänpä
odottelemaan uusia kyläkirjaaloitteita.

Toivottelen kaikille lukijoille hyvää
juhannusta ja suvea.

Juupajoella viimeistään tavataan!

Hannu Viljonpoika Turkinen

**Haparaisten, Keljan ja Purpuan kyläkirjan aloituskokouksessa linjattiin
kirjan sisältöä ja jaettiin tehtäviä. Aineiston keruu jatkuu, yhteyshenkilöiden
tiedot sivulla 2.**

Laatokan kaloista ja kalastuksesta

Käsiini osui vuosia sitten kirja: Suomen kalastus, nide 4 vuodelta 1916. Alaotsikko: ”Pohjois-Laatokan kaloista ja kalastuksesta”. Tein lukemastani varsin laajat muistiinpanot, joista seuraavassa joitakin minua kiinnostaneita kohtia lähinnä Metsäpirtin lähituntumasta.

Siikaa Laatokassa tunnettiin kahta väritykseltään ja elintavoiltaan erilaista pääälajiketta. Mustasiika (luotosiika) oli tummahko väriltään ja viihtyi matalahkoissa alle 50 metriä syvässä vesissä. Luotosiaan paino saattoi kohota yli kahden kilon. Vuoden 1913 tietojen mukaan mustasiikaa kalasti verkoilla noin 100 venekuntaa joista 63 (5700 verkkoa) Metsäpirtin rannikolla Lotteensaaren ja Tapparin välillä varsin lähellä rantaa sekä Taipaleen (majakka)luodon tuntumassa. Virallinen saalisarvio venekuntaa kohden n.500kg. Lisäksi Taipaleen matalikolla kalastettiin pitkäsiimalla (siikaselskän), jonka tavallisin pituus oli 2 km ja saalis ”kertakatsannolta” 40-50 kalaa.

Tuohon aikaan kalastettiin luotosiikaa myös Venäjän puolella Miikkulaisten vesillä (takamataloilla) noin 50 venekunnalla. Siellä kalastajat asuivat viikkokaupalla veneissään.

Mustasiikaa pienempi ja vaaleampi valantkasiika (n.1 kilo) elää yli 50 metrin syvyydessä. Sen kalastus tapahtui pääosin Laatokan pohjoisilla vesillä. Alkukesästä lohta kalastettiin myös Taipaleen matalikolta Konevitsan tienoille jatkuvalla ns. Milskeenharjulla ja noin 35 km päässä Taipaleen rannasta sijaitsevalla ns. Amerikanharjulla.

Varsin tuottoisaa talvikalastusta harjoitettiin verkoilla mm. Taipaleen matalalla. Pohjois-Laatokalla talvikalastus tapahtui pääosin nuotalla.

Lohta, nieriää ja kuoretta

Lohi on Laatokalla ja siihen laskevisissa joissa ollut hyvin merkittävä saalis kala. Vuoteen 1917 mennessä moni joki oli kuitenkin valjastettu teollisuuden käyttöön ja lohijoet vähentyneet. Vuoksesa (Taipaleenjoessa) lohta kuitenkin kalastettiin menestyksekkäästi. Metsäpirtin alueella Taipaleen joessa ja sen lähituntumassa oli vuonna 1917 useita ns. kruunun kalastuspaikkoja — Kiviniemessä 2 lohipatoa, Suvannolla 3 lohipatoa, Taipaleenjoessa 6 lohipatoa ja 2 nuotta-apajaa, Laatokalla Taipaleenjoen edustalla useita nuotta-apajia ja yksi pato. Saalistietoja ei kerrota, mutta valtion vuokratulot olivat noin 20.000 markkaa vuodessa. Kruunun

kalastamot oli vuokrattu alueen kalastajille.

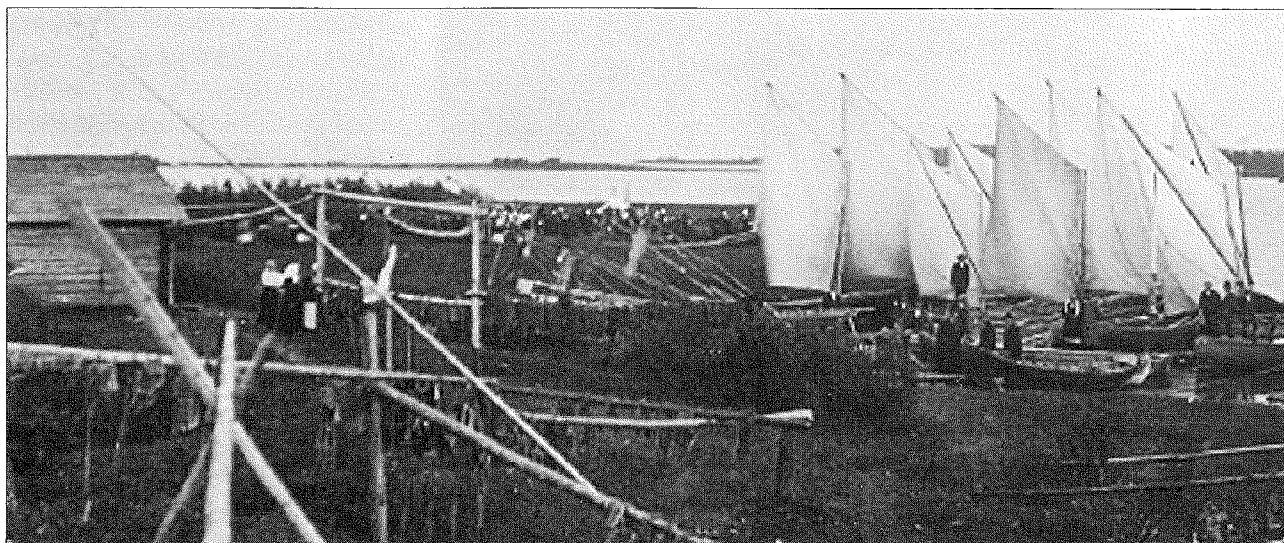
Nieriää kalstettiin Metsäpirtin tuntumassa Taipaleen rannikolta aina n. 35 kilometrin päässä sijaitsevalle Amerikanharjulle saakka n 30-40 metrin syvyydestä pitkäsiimalla (800 – 1000 koukkua). Lisäksi nieriää kalastettiin Miikkulaisten vesillä Venäjän puolella

Kuore oli hyvä myyntikala, jota kalastettiin mm. Taipaleenjoesta keväisin kutuaikana. 1910-luvulla Taipaleenjoessa oli noin 1000 rysää ja saalis noin 35 kg/rysä. Kuoretta myytiin leivinuunissa kuivattuna mm. Sortavalan ja Käkisalmen torilla ja Venäjän armeijalle.

Tässä otos tuon kirjan lähinnä Metsäpirttiä koskevasta sisällöstä.

1920- ja 1930-luvuilla tilanne tieysti muuttui, kun päämarkkinat Venäjälle loppuivat ja jouduttiin etsimään uudet markkinat itsenäistyneestä Suomesta. Onneksi saaliin kuljettaminen helpotui kun kuorma-autot yleistyivät ja junaliikenne parani Metsäpirtin osalta merkittävästi reittiä Rautu – Käkisalmi ja sieltä eteenpäin.

Kimmo Laulajainen
Metsäpirtti seura

Kalastusjuhlien juhlakansaa ja veneitä perillä saareissa (kts. viereinen juttu Metsäpirtin Kalastajaseura). Taustalla näkyvät Saunaniemi ja ”Valkianenän” niemi. Kuva Ilmi Ojalan ja sen ottaja on Filemon Kuoppa.

Sakkolassa syötiin pääpälliäkin

Sakkolassa kaloja saatiin Suvannosta aikoinaan yllin kyllin. Useimmat rantakyläen asukkaista pyydystivät kaloja kotitarpeiksi ja jotkut ammattikalastajat myyntiäkin varten. Järvessä oli runsaasti kuhia, lahnoja, mateita, ankeriaita, ahvenia, särkiä ja monia pikkukaloja. Kerran tiettävästi eksi viiksiniekkamonnikin rökkykyläläisen kalamiehen pyydykseen. Taipaleen ja Kiviniemen koskista saatiin lohia ja siikojakin - muualta Suvannolta arvokaloja saatiin aniharvoin.

Parhaat pyyntipaikat menetettiin, kun valtio osti Kiviniemen kosken ja kalavedet vuokrattiin ”Helsingin herroille”.

Ryöstökäkalastuksen vuoksi lopulta suunniteltiin jopa uhkasakkoja kuha-, siika-, lahna- ja lohikannan säilyttämiseksi.

Suvannon ohella Sakkolassa oli monia pienempiä kalavesiä, ulottuihan kunnan alue Laatokkaan asti. Jotka eivät itse kalastelleet, hankkivat he tuoreita kaloja Järisevästä tai

Lohijoelta.

Laatokan ”molkki” eli pikkumuikku oli suolakalana hyvää, mutta Pietarin kävijät toivat useimmiten silliä ruoka-pöytään.

Moninaiset kalaruoat lienevät yleensä olleet samanlaisia kuin muuallakin.

Erikoisuutena Sakkolasta mainittakoon kuitenkin pääpälli: saviruukkuun pantiin kalan päät, maukut eli mätipussit, niskat eli maitit ja tilleröt eli ilmarakot sekä suurista kaloista muitakin sisäelimiä. Ne peitettiin ruiskuorella ja paistettiin uunissa. Maukasta tuli?!

Varsinkin ennen Suvannon laskua kalastus oli Sakkolassa tuottoisa sivuelinkeino - veden viljaa riitti yli oman paikkakunnan tarpeen. Aivan sopuistastikaan ei kalojennarraaminen aina sujunut: kirkonkokouksissa on varhaisimpina aikoina jouduttu käsittelemään kalastuskuntien luvallisia ja luvattomia pyyntitapoja sekä vieraspaikkakuntalaisten luvattomia kalastusyrityksiä.

Suvannon laskemisen jälkeen saaliit huomattavasti vähenivät, mutta Vuok-

sen laskun jälkeen Kiviniemen koskesta tuli varsin hyvä kalapaikka.

Kun parhaimmat kalapaikat Taipaleessa ja Kiviniemessä sekä Kekkilän virrassa oli valtio vuokrannut yksityisille, ui vuokrattujen kalavesien saalis usein Pietariin, Viipuriin, Helsinkiin ja jopa Tukholmaan asti.

Sakkolassa järvikalastus talvisin oli melkein olematonta. Kesällä sen sijaan otettiin esiin pitkäsiima, onget ja rantanuotat ja katiskat.

Suvannon lisäksi ahdin antimia tarjosivat Petäjäjärvi, Valkjärvi, Luperanjärvi, Lännäjäjärvi, Likolampi, Kakaralampi, Rekonlampi, Papinlampi, Möngönlampi, Kalalampi, Kurilampi ja Haparaisten Likolampi. Haidermaan kylän yksi kolikka ulottui Pyhäjärven pitäjän rajoilla kalaisaan ja suureen Kiimajärveen. Saijanjoki oli niinkään tunnettu pyyntipaikkana. Varsinaista ammattikalastusta harjoitettiin Järisevässä Laatokan rannikolla. -MRT

Lähde: Sakkolan historia ja Sakkolan kylät tuvasta tupaan

Kalastusmuistoja Suvannolta

On 1930-luku ja kaunis kesäpäivä Sakkolan Rökkykylän kylässä. Olen veljeni kanssa kalastamassa. Olemme rakentaneet pitkälle siimalle pienen laatikon. Sen reunoihin on sahattu viillot, joihin yksitellen pujotamme koukun matoineen. Siima pysyy kauniisti järjestyksessä laatikon keskellä. Laatikon joka sivulla on viisi koukkua - kaksikymmentä koukkua siis yhteensä.

Tämä oli meidän tapamme kalastaa. Kävimme aina illansuussa laskemassa pyydyksen järveen. Se tapahtui siten, että minä pidin koukkulaatikkoa sylissäni ja kävelin vonkan reunaan asti. Vesi ulottui kaulaan saakka. Lauri-veli jakoi koukut laatikosta yksitellen järveen.

Suvannon rannat olivat lähes aina hiekkarantoja, mutta meidän kalapaikkassamme ranta oli hyvin liukas ja savinen. Aina kun jalkaa siirsi, vesi sameni ja vonkan reuna katosi näkyvistä. Sekä minä että veljeni olimme uimataidottomia, joten voi kai sanoa, että lasten suojelusenkelit pelastivat meidät useammankin kerran.

Eräänä aamuna menimme katsomaan pyydystä. Yllätys oli iso, sillä huomasimme jo kauempaa, että kalahan siellä sätkytteli. Yhdessä koukussa oli hauki! Saalista emme olleet odottaneet, sillä meillä ei ollut sitä varten mitään astiaa mukana. Hätä kuitenkin keinot keksi. Siihen aikaan kaikilla pikkupojilla oli valtaisan suuret lippalakit, niin Laurilakin. Rutistimme lähes kilon painoisen hauen lakkiin ja läksimme kipittämään

kotia kohti. Äiti ilahtui kovasti. Hän oli tyytyväinen, että saataisiin kalakeittoa ja tarjottavaa, kun Viipurin serkkukin oli juuri kylässä. Äitini perkasi kalan ja laittoi sen eteisen pöydälle. Sen jälkeen lähdimme tekemään lampaille talveksi lehtivihkoja.

Myöhemmin iltapäivällä äitini lähti aiemmin kotiin keittoa tekemään. Rapulle tullessaan hän alkoi aavistella, ettei kaikki ole ihan kohdallaan. Eteisen ikkuna näytti olevan auki. Epäily osoitautui todeksi. Kissamme oli livahtanut sisälle ja – totta kai – löytänyt kalalautasen. Se söi parhaillaan viimeistä palaa. Ja kuin äitiäni kiusataksaan – viiksiään nuoleskellen...

Sanni Ojanen
(os. Huuska), Turku

Laatokka antoi, mutta se myös otti

Sakkolan/ Metsäpirtin vanhoissa kirkonkirjoissa näkyy varsin usein henkilön kuoleman syyn merkintänä ruotsiksi tai suomeksi ”hukkui” tai ”hukkui Laatokkaan”. Järvi – tai meri niin kuin yleisesti sanottiin – otti aika ajoin omansa varsin kin rannan kylien Taipaleen, Viisjoen, Saaroisten ja Vanhajaaman/ Tapparin kalastajien joukosta. Myös Suvannon ja Taipaleenjoen vesillä sattui onnettomuuksia. Laajemmin ottaen hukkuneiksi merkittyjä löytyy parin sadan vuoden ajalta n. 200, vähän ylikin, mutta näistä tapauksista useimmat ovat tapahtuneet eri puolilla laajaa pitäjää eivätkä monetkaan liene varsinaisia merionnettomuuksia. Tiedetään myös joitakin tapauksia, joissa henkilö ”on mänt merrie” sairautensa tai muuten elämäntilanteensa ahdistamana.

Metsäpirtin rannassa aavalle saarettoman Laatokan selälle katseleva maallikko saattaa hyvinkin päätyä ihmettelemään, ettei merestä elantonsa hakeneille sattunut onnettomuuksia jopa useamminkin. Tiedämmehän, että suolaista merivettä vaikkakin vain aavistuksen kevyempi makea järvi vesinä artyy tuulen noustessa nopeasti korkeaksi, teräväharjaiseksi ja siten suolaista merta vaarallisemmaksi aallokoksi. Tuon uupumattoman vastustajan kanssa esi-isämme taistelivat – vai lienevätkö pikemminkin pyrkineet pysyttelemään sovinnossa. Jäljempänä luettelen joitakin lähinnä Saaroista ja Viisjokea koskettaneita enimmäkseen kalastajille sattuneita hukkumistapauksia. Joukossa on monta sukututkimuksen myötä tullutta ”tuttua”, jopa joitakin kaukaa sukulaisiakin. Hukkuneita lienee enemmänkin kuin mitä on tietoihini löytynyt ja muutaman lapselle sattuneen onnettomuuden olen jättänyt pois luettelosta, kun eivät liittyne kalastajan ammattiin. Yksin 1930 –luvun alkupuolella hukkui erään sen aikaisen

lehtitiedon mukaan 13 Metsäpirtin kalastajaseuran jäsentä. Jäljempänä kirja- tuissa onnettomuuksissa on hukkunut n. 40 henkilöä, lähes kaikki varmuudella kalastajia. Tämän kaiken lisäksi pitää muistaa, että ”läheltä piti” selviytymisiä on lukemattomia.

Tapaukset ovat aikajärjestyksessä, mutta joudun esittämään ne valitettavan luettelomaisesti karsittuani niistä itseeni tai lähi- ja tuttavapiiriini liittyvät sukulaisuusviittaukset ja jälkipolviselvitykset pois. Joihinkin olen niitä vähän jättänytkin, ehkä vähän Ahtiais-painotteisesti, mutta täydellinen jälkipolviselvitys olisi melkein pä ylivoimainen tehtävä eikä kiinnostane laajempaa lukijakuntaa.

* 30.5.1847 hukkui Laatokkaan Kaapre Taavetinpoika Hyytiä (32 v.) ja Pekka Aataminpoika Hyytiä (38 v.) Viisjoelta. Pekalla ja vaimollaan Eeva Tahvontytär Pusalla oli Katariina-niminen tytär, josta tuli myöhemmin Tuomas Tahvonpoika Ahtiaisen vaimo.

* Vuonna 1856 on kirkonkirjaan merkitty veljesten Juho (28 v.) ja Jooseppi (24 v.) Simonpojat Hyytiän kuolinsyyksi ”hukkui syksyllä Laatokkaan”. Kyseessä on oletettavasti sama onnettomuus. Pojat ovat jäljempänä v. 1865 hukkuneiden Hyytiän veljesten serkkuja. Juhon vaimo Liisa Heikin- tytär Peltonen avioitui myöhemmin Jaakko Jaakonpoika Revon kanssa.

* 10.11.1857 hukkui Martti Taavetinpoika Ahtiainen (74 v.) Viisjoelta.

* 5.3.1859 hukkui Taavetti Martinpoika Ahtiainen (44 v.). Isä oli hukkunut vain runsas vuosi aikaisemmin.

* 31.5.1865 hukkui Laatokkaan Aatami Hyytiän ja Varpu Hatakan 9-lapsisen sisarusarjan pojat Heikki (36 v.), Abraham (34 v.) ja Aleksanteri (20

v.). Heikki ja Aleksanteri olivat poikamiehiä, mutta Abrahamin ja vaimonsa Liisa Jaakontytär Revon Varpu-tytär, meni aikanaan naimisiin Matti Paavonpoika Ahtiaisen kanssa.

* 4.4.1867 hukkui Antti Varpunpoika Hinkkanen (32 v.). Antin leski Saara Aatamintytär Hyytiä, meni naimisiin Aapro Paavonpoika Eevan kanssa, mutta myöhemmin tämäkin hukkui Laatokkaan.

* Elokuussa 1868 hukkui saarolaiset Kaapre Kaaprenpoika Leppänen (41 v.), Antti Martinpoika Kiiski (29 v.) ja serkkunsa Juho Heikinpoika Peltonen (26 v.). Heitä ei liene löydetty, sillä hautauspäivää ei ole merkitty.

* 3.5.1870 hukkui Heikki Hiltunen (19 v.) Saaroisista.

* 14.4.1872 hukkui Aatami Paavonpoika Hämäläinen (58 v.). Aatamin ja Anna Juhontytär Läätin Maria-tytär oli Heikki Mikonpoika Ahtiaisen vaimo.

* 13.6.1872 hukkui Samuel (30 v.), Heikki (32 v.) ja Mikko (23 v.) Laulajainen Taipaleesta.

* 15.-16.9.1882 raivosi Laatokalla ennen näkemätön myrsky, ”suuri tuho” – perimätiedon mukaan lumimyrsky syyskuussa! Monet Laatokan vesillä liikkuneet jäivät silloin meren uhriksi, mutta ilmeisesti Saaroisten ja lähikylien kalastajat säästyivät – ainakaan yhtään merkintää ei ole löytynyt.

* 16.8.1892 hukkui veljekset Aapro (47 v.) ja Juho (32 v.) Paavonpojat Eeva ja heidän serkkunsa Jaakko Salomoninpoika Eeva (34 v.). Aapro oli naimisissa edellä mainitun Antti Hinkkasen lesken, Saara Hyytiän kanssa.

* 5.7.1895 hukkui Heikki Taavetinpoika Kiiski (22 v.).

* 20.5.1897 hukkui Martti Aleksanterinpoika Hämäläinen (18 v.).

* 4.11.1908 hukkui Matti Tahvonpoika Hinkkanen Viisjoelta. Matin ruumis löytyi vasta seuraavan kesän juhannuksen aikoihin.

* 6.9.1917 hukkui Martti Heikinpoika (29 v.) ja Heikki Martinpoika Ahtiainen (41 v.). Martti oli mm. Metsäpirtin Ahtiaisten sukuseuran kunniapuheenjohtajan Heikki Matinpoika Ahtiaisen eno.

* 16.10.1925 hukkui Laatokkaan Pyhäjärven Ylläppäessä Heikki Haapsaari (43 v.). Heikin Ines-tytär tuli myöhemmin Yrjö Matinpoika Ahtiaisen vaimoksi Saaroisiin.

* 3.7.1929 hukkui Heikki Heikinpoika Hyytiä (39 v.), Heikin veljenpoika, August Hyytiä sekä Aleksanteri Manunpoika Hämäläinen (55 v.). Kerrotaan, että August ei olisi halunnut ensinkään lähteä kalastusmatkalle, mutta lähti, kun kolmatta miestä veneessä tarvittiin.

* 10.1.1933 hukkui Laatokkaan Vossinoin saaren lähellä Juho Juhonpoika Kiiski sekä vaimonsa Agnetan veljet Aapro ja Emil Ahtiainen, kaikki perheellisiä. Vossinoin on Pohjois-Laatokan syvillä, kauemmin sulana pysyvillä vesillä, mihin monet metsäpirttiläiset kalastajat siirtyivät matalampien kotivesien jäätyessä. Miehet olivat vain

parin sadan metrin päässä rannasta kokemassa muikkuverkkojaan, kun ilmeisesti suuri aalto kaatoi heidän veneensä. Näkijöitä ei ollut. Etsinnöissä löytyi ensin vain kaatunut vene ja miesten lakit. Pian löytyi Emil, myöhemmin Aapro, mutta Juho vasta useiden viikkojen kuluttua. Muuan Valamon munkki - heitä lienee ollut myös Vossinoissa - oli vaikeissa jääolosuhteissa tuonut mantereelle tiedon ruumiin löytymisestä. Kun aikanaan Saaroisten kauppaan tuli puhelinviesti, että Juho on junalla toimitettu Käkisalmeista Raudun asemalle, haki isäni hevosella serkkunsa jäätyneen ruumiin kotiin. Vasta nyt epätoivoisen odotuksen jälkeen Agneta kertoi löytäneensä edes jonkinlaisen tasapainon lohduttomaan suruunsa kolmen pienen lapsen yksinhuoltajana. Viljo-veljeni muistaa pikkupoikien uteliaisuuden, kun Juhon ruumista sulateltiin naapuritalon saunassa. Vasta 2½-vuotias Eino oli viestittänyt tupaan tirkistelynsä tuloksia: ”Koht isä tulluo.” Pettymys – isä ei tullut enää.

Laatokka oli ollut tälle suvulle ankara aikaisemminkin. Edellä kerrotut Hyytiän veljekset, jotka hukkui v. 1865, olivat Juhon isän enoja.

* 13.6.1934 hukkui Saaroisten Saunasaaren edustalla veljekset Jalmari ja Filemon Laulajainen (molemmat alle 30 v.) Taipaleesta. Haverista pelastui Väinö Lopenen. Filemonia ei koskaan löydetty.

* 23.11.1934 oli erikoisen kohtalokas. Silloin hukkuivat veljekset Albin ja Martti Laulajainen Viisjoelta sekä toisesta venekunnasta veljekset Arvi ja Huugo Hyytiä ja Toimi Hatakka. Heitä ei koskaan löydetty, vaan siunaus ja seppelten lasku suoritettiin merellä Konevitsan pohjoispuolella seuraavan vuoden toukokuun lopulla.

* 8.2.1937 hukkui talvikalassa ollut Simo Simonpoika Peltonen (38 v.) Saaroisista. Simo ajautui Arvi Antinpoika Ahtiaisen kertoman mukaan Saaroisten Saunasaaren rannasta irronneen valtan suuren jäälautan mukana Laatokan ulapalle. Arvi itse – Simosta mitään tietämättä - oli pelastautunut viime hetkillä hyppäämällä avautuneen railon yli rantajään puolelle.

Simo Matinpoika Ahtiainen oli joitakin vuosia aikaisemmin jäänyt samaan tapaan ajelehtimaan irronneelle jäälautalle, mutta hän oli sentään pelastunut kaimansa kohtalolta.

Monessa kodissa on vuosien varrella ahdistuneina seurattu tuulen yltymistä ja pelolla odoteltu mereltä tulijoita. Useimmiten he sentään palasivat, joskus koviakin kokeneina. Toisinaan on kuitenkin tullut suruviesti. Onnettomuuksia on sattunut niin usein, että jokaisessa kylässä on aina ollut muistissa jokin tapaus tai useampikin. Silti merta tuskin pelättiin, mutta varmasti sitä kunnioitettiin.

Niilo Kiiski

Kaksi housunlahkeellista kalaa

Erään juhannuksen tienoilla mentin Pulakan Yrjön ja Viljon kanssa laskemaan verkkoja Lännäjärveen Sakkolassa. Järven kylänpuoleissa rannassa oli kapea matalikko, noin 100-150 metrin pituinen ja 30 metrin levyinen, syvyys oli 30-40 senttiä. Huomattiin tässä matalikossa paljon kalaa - olihan ahvenen kutu parhaimmillaan.

Päätettiin, että viritetään verkko poikittain ja ajetaan kalat verkkoon.

Näin tehtiin, ja pitkällä ranstakoilla polskuttaen ajettiin kaloja kohti verkkoa ensin toiselta, sitten toiselta puolen ja sama tehtiin vielä jonkun matkan päästä uudestaan. Kalaa tuli yllättävän paljon, ja ilmenikin pulma, miten kuljettaa kalat kotiin, kun ei ollut minkäänlaista astiaa tai pussia. Pulakan Yrjö ratkaisi tilanteen: hänellä oli yllä kotona kudotut pellavaiset alushousut, joiden lahkeensuut käärittiin kiinni ja näin oli kaksiahaarainen säkki valmis.

Kaksi lahkeellista ahvenia tuli. Eivät

pojat olleet ennen näin suurta saalista saaneet, mutta eivät siitä Lännäjärven ahvenet paljon vähentyneet.

En tiedä, oliko käytetty pyyntimuoto lain mukainen, mutta se ei silloin tullut mieleen.

Yrjö Raaska

Kirjoitus on kalastusmuistoja Petäjäjärven kyläkirjasta

Metsäpirtin Kalastajaseura

Kalastusjuhille lähtöä 1920-luvulla. Taustalla ”Lottein” saari.

Metsäpirtin kalastajilla ei Venäjän vallan aikana ollut omaa seuraa tai yhdistystä etuja ajamassa. Tähän ei kai silloin juuri ollut tarvettakaan, kun saaliit saatiin muutoinkin myytyä hyvään hintaan Pietarin talousalueelle.

Rajan sulkeuduttua tilanne muuttui huonommaksi. Sen jälkeen parhaaksi koettiin elinkeinon etujen ajaminen kalastajaseuran toimesta. Metsäpirtin Kalastajaseura perustettiin vuonna 1920. Seuran perustaminen oli suuressa määrin Saaroisista kotoisin olleen kalastaja Aatami Hyytiän ansiota. Häntä oli tukemassa kalastusneuvoja Viljo Jääskeläinen. Seuran tarkoituksena oli järjestää sekä ammatillista että myös yleissivistävää opastusta jäsenilleen. Painopisteenä pidettiin kalanjalostuksen kehittämistä.

Kalastajaseuran aktiivisena puheenjohtajana oli koko sen toiminnan ajan Aatami Hyytiä, yhdistyksen ”isä”. Johtokuntaan kuuluivat puheenjohtajan lisäksi Tahvo Haapsaari, Juho Heikinpoika Peltonen, Heikki Ahtiainen Marttinan kylästä, Jalmari Taurén, Juho Hinkkanen rahastonhoitajana,

Arvi Hyytiä, Tahvo Suikkanen, Matti Simonpoika Peltonen, Aleks Myöhänen ja Aleks Peltonen, jotka olivat kaikki ammattikalastajia.

Seuran jäsenmäärä oli yli 400 henkeä. Siitä huolimatta sen taloudellinen toiminta ei oikein luonnistanut. Se oli palkannut Mikko Tuokon ja Aleks Oravan kalojen ostajiksi, pakkaajiksi ja kulutuskeskuksiin lähettäjiksi. Heidän toimintansa oli kuitenkin melko pienimuotoista. Monet seuran jäsenet myivät saaliinsa muille mahtavammille välittäjille, koska nämä pystyivät paremmin rahoittamaan ja järjestämään kalastajille uusia pyydyksiä sekä veneiden polttoainetta. Myöhemmin Ala-Vuoksen Osuusliikkeen Saaroisten myymälä hoiti välineiden hankinnat ja välitti myös saaliita markkinoille. Myöskään kalanjalostuksen osalta seura ei saanut toimintaa paremmin käyntiin.

Kalastajien neuvontatyö oli vilkasta. Neuvontapäiviä ja kursseja pidettiin useita kertoja vuodessa.

Kesäjuhlat Saaroisissa

Metsäpirtin Kalastajaseuran toiminnan kohokohta olivat jokakesäiset ka-

lastajajuhlat Saaroisissa. Ne järjestettiin heti juhannuksen jälkeen. Päiväjuhlat pidettiin yleensä Lotteen saarella kalasaunojen keskellä ja iltajuhlat Saaroisten työväentalossa. Päiväjuhlien ohjelmaan kuuluivat alkuaikoina purjehduskilpailut, jotka myöhemmin muuttuivat moottorivenekilpailuiksi. Reitti kulki ääripäässään majakkalaiva Taipaleenluodon ympäri ja sen edestäkainen pituus oli noin 14 kilometriä.

Tarjoilusta huolehtivat seuran naiset, jotka olivat valmistaneet myyntiä varten lohi- ja siikavoileipiä sekä hyvin kaupaksi käynyttä lohikeittoa.

Ensimmäiset kalastajajuhlat, joista minulla on omia muistoja, olivat kai aivan 1920-luvun alussa. Paikkana oli silloinkin Saunaniemen pohjoispuolella oleva Lotteen saari, jonne kuljetettiin osallistujia veneillä. Olin tuolloin pikkupoikana kyydissä isäni kyyditessä vieraita. Myöhemmin aikoina juhlia pidettiin myös Saaroisten satamassa.

Vieraita saattoi olla paljonkin, kuten 5.7.1936 pidetyillä juhlilla, joilla heitä oli yli 500. Noilla juhlilla ohjelmassa oli mm. kahden sarjan moottorivenekilpailut, sekä miesten ja naisten soutukil-

pailu. Myös riu’un pituutta arvattiin ja osallistuttiin piilen- eli tikanheittoon.

Juhlakansaa oli usein tullut Sor-tavalasta, Käkisalimesta ja Salmista saakka.

Kesäjuhliin kuului tietenkin juhlapuhe. Kerran sen piti Kalastushallituksen pääjohtaja, joka puhui mateen talvikalastuksesta.

Yleisö, joka oli suurimmaksi osaksi lohenkalastajia, ei oikein innostunut. Joku sanoikin, että ”se puhe olis saant jähä pitämättä”. Puhujana esiintyi myös eräs Pohjois-Laatokalta kotoisin ollut kalastaja. Mieleen jäivät hänen puheensa alkusanat:

”Länsirannikon ja pohjoisten syvien vesien kalastajat. . .”

Juhlilla lausuttiin myös runoja ja laulettiin. Soutukilpailu jäi erityisesti mieleeni, koska äitini osallistui usein siihen. Kilpailussa käytettiin yhtä ja samaa ”kierrevenettä”. Oli sekä miesten että naisten sarja, joissa vuoronperään jokainen osanottaja souti ja otettiin aika. Naisten sarjassa usein Aune Taurén voitti äitini Aune Ahtiaisen tullessa toiseksi. Kilpailijoita sarjassa oli noin kymmenen. Myös Seppälän kylästä, monitaitoisen seppämme Oskari Ahtiaisen kotikylästä, löytyi hyviä soutajia.

Illalla tanssittiin työväentalolla niin että ”ukset ulvoi, vuoliaiset voivotteli”.

Ohjelmaan kuului myös vieraiden ajeluttaminen veneillä. Tällaisessa tehtävässä olin kerran, kun moottoriveneemme oli aivan uusi. Tarkoituksena oli kiertää majakkalaiva Taipaleenluoto. Otin veneeseeni. 20 vierasta. Jossain

Lotteen kalasaunoilla 1920-luvulla. Lohiverkkojen ”kuupat” kunnostuksen alla. (V. Jääskeläinen).

matkan vaiheessa mainingit löivät laitaan ja pärskivät vettä vähän veneeseenkin. Tuolloin kyydissäolijat alkoivat varjella pyhäpukujaan ja rupesivat siirtymään kohti perää. Vene alkoi kallistua takapainoisena ja paljoa ei enää puuttunut, että vesi olisi virrannut perästä veneeseen. Tilanne kuitenkin selvisi.

Kalastajajuhlat olivat kesän kohokohta. Niihin osallistuivat myös muut kuin kalastajat. Seuran toimitsijoilta juhlien järjestelyt vaativat melkoista työpanosta.

Metsäpirtin Kalastajaseura oli Laatokan Kalastajaseurojen Liiton jäsen.

Pentti Arvinpoika Ahtiainen

Kertonut: Arvi Ahtiainen
s. 26.04.1915 Saaroinen, Metsäpirtti

Arvi Ahtiainen 1936 asevelvollisena Konevitsassa.

”Lottein” saari kesällä 1996 Saunaniemen suunnasta kuvattuna. (Pentti Ahtiainen)

Vuoksen kalaiset veet

Vuoksen virta tarjosi sen varrel-
la asuville ihmisille erinomaiset
mahdollisuudet kalastukseen
ennen vanhaan. Laajat vesistöyhteydet
niin ylä- kuin alavirtaan päin toivat
runsaan ja lajirikkaan kalakannan. Ta-
vallisimpia olivat hauet, kuhat, lahnat
ja ahvenet sekä monenlaiset pienemmät
kalalajit. Maukas toutain viihtyi myös
hyvin Vuoksessa. Yhteys Laatokkaan
sai loheta ja siat nousemaan Taipaleen ja
Kiviniemen kautta Vuokseen, jossa oli
puhdas vesi, laajoja selkiä ja poukamia
kalojen viihtymiseksi.

Vuokselan kylille oli luonteenomaista
se, että kylät rajoittuivat aina vesistöön.
Suuren Vuoksen laaja selkä saarineen
ja luotoineen ja Pikku-Vuoksi pouka-
mineen sekä vaihtelevine kaislarantoi-
neen oli veden peltoa kalastajien käy-
tössä. Kalastaminen omatarvekäyttöön
tai jopa lähes ammattimainen toiminta
antoi särvintä perheille. Ei pidä myös-
kään unohtaa kalastuksen merkitystä
harrastustoiminnassa. Vapaa-aikana
iltaisina ja viikonvaihteissa monen suun-
tana oli Vuoksen rannat varsinkin kul-
kureittien, lossien tai muuten kauniiden
maisemien innoittamat paikat, joissa
onkiminen ja uiminen toi virkistystä
elämään. Nuoret tapailivat toisiaan,
vanhemmat vaihtoivat kuulumisia ja
tietysti kalansaalis oli runsas.

Kalastuksen yleisyyttä kuvaa hyvin
se, että pitäjässä saattoi olla saman-

Pitkäsiiman laskuun lähdessä.

aikaisesti viitisentoista nuottakuntaa.
Nuottamiehinä tunnetuimpia olivat
muun muassa Jooseppi Kiuru, Tahvo
Kiuru, Matti Ryyppö, veljekset Toivo
ja Onni Virkki sekä Tuomas Nahkuri,
Lennart Ryyppö, Jantuset ja Reinhold
Hyyrynen. Nuottien lisäksi kalastus-
välineinä olivat merrat, rysät, verkot ja
pitkäsiimat. Ei pidä myöskään unohtaa
onkimiehiä. Pyydykset valmistettiin
itse ja tietysti kunnossapidosta pidettiin
huolta. Erityisen taitavana pyydysten
rakentajana on mainittu aikanaan ol-
leen Ville Voutilainen Uudestakylästä.
Nuoremmat saivat aina opin taitavilta
vanhemmilta kalastajilta. Viime vuosi-

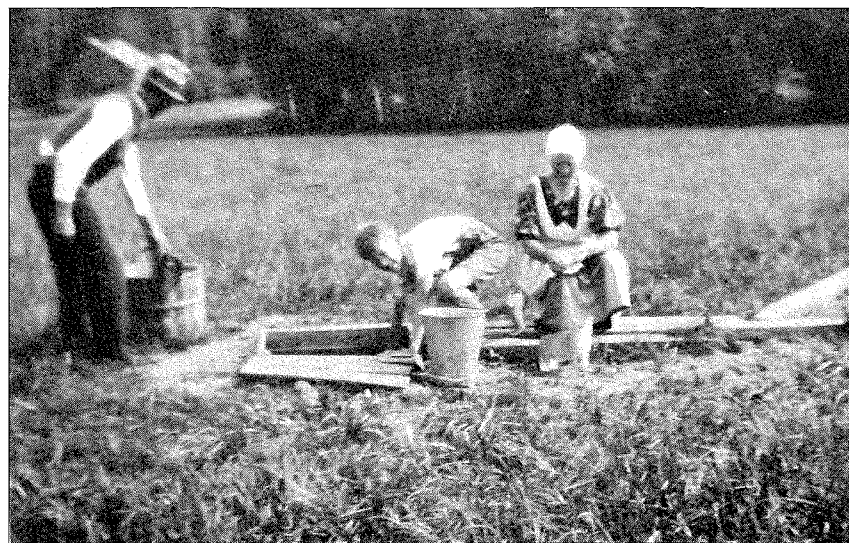
sadan alkupuolella mm. kalastuslangat
käytiin ostamassa Pietarista tai jotkut
kehräsivät ne itse.

Talvisin Vuoksen ollessa jäässä ka-
lastus jatkui vaikkakin hankalimmissa
sääolosuhteissa. Tunnettua oli myös
silloin pyydystää mateita, haukia ja ah-
venia tainnutusmenetelmällä rannoilta
kirkkaan lumettoman jään päältä.

Kalastuksella oli suuri merkitys koti-
en ruokataloudessa lisäärpimenä sekä
myöskin suolattuna pitempiaikaista
säilytystä silmälläpitäen. Monelle ka-
lojen myynti toi lisätuloja. Kiviniemen
kasarmialue, Pölläkkälän taajaväkinen
yhdyskunta sekä joskus jopa Viipu-
rin tori oli myyntipaikkana suosittu.
Samalla tietysti saattoi olla muitakin
maalaistuotteita tarjolla.

Kalastajia oli monenlaista ja tapais-
ta niin luonteen, pukeutumisen kuin
käyttäytymisenkin suhteen. Useista
heistä tuli paikallisia kuuluisuuksia ja
eläessään jopa ”lentävien lauseiden”
muodossa.

Pitkien soutumatkojen iloksi ilman
ollessa tyven, laulettiin mitä erilaisim-
pia lauluja, jotka kantautuivat veden
pintaa pitkin kauas rannoille. Vanhem-
milla miehillä oli useimmiten oma lem-
pilaulu, joka paljasti soutajan kuulijalle.
Eräs suosittu laulu oli ”Saariston neito”.
Yön hiljaisuudessa laulu saattoi alkaa
kuulua: ”Saariston neidon mä muistan

Kalan perkausta kotilähteellä Murtniemen rantalietteellä.

vielä, niin ihanaisten mä näin sun siellä.
Hän syntyi, kasvoi meren uhkauksissa,
mis kalastaja kutoi verkkonsa. Hän paa-
tillansa mun sinne sousti ja suuteloillaan
mun poskein poltti jne”.

Tuomas Ryyppöllä (Isolla Tommilla)
oli ikioma laulun pätkä, jonka hän
laukasi ilmoille. Loppusanat eräästä
raittiuslaulusta ”Viina on kansan tur-
mio”.

Vuosikymmenien aikana kalastajille
oli muodostunut tietämys, mistä kalaa
saa kulloinkin. Tähän vaikutti vuoden-
aika, sääolosuhteet ja vuorokauden ajat.
Vaikka saarilla, luodoilla ja lahdelmilla
oli viralliset nimet, kalastajilla oli
muotoutunut omia paikannimityksiä.
Joillekin kansanomaiset ikimuistoinen
nimi ei kelvannut sellaisenaan vaan
joku saattoi paikan nimenä uudestaan.
Liekö tässä ollut kyseessä toisen nuot-
takunnan hämääminen omaksi eduksi
vai muuten vain ilkkurinen teko.

Nuotanveto kesällä sai alkaa heinä-
kuun 1. päivänä kello 12 yöllä. Silloin
saattoi havaita nuottakuntien veneiden
soutavan kilpaa jollekin määrätylle
apajapaikalle. Vesi vaahtosi veneen
keulassa ja airojen lavoissa. Se nuot-
takunta, joka ensin ehti paikalle sai
vetää apajan tai jäädä lähtöpaikalle
odottamaan sopivaa ajankohtaa työn
aloittamiseen.

Ne kalansaaliit ja eräs kalojen myyntimatka

Eräs nuottakunta oli saanut eräänä
kauniina keväisenä päivän, jolloin
Vuoksen jäät alkoivat jättää jäähyväisiä
jo sivutetulle talvelle. Tämä tapahtui
silloin, kun Vuokselan uutta kansakou-
lua rakennettiin. Pyydyksenä oli iso
nuotta ja nuottamiehinä ne, jotka eivät
olleet menneet koulutyömaalle töihin.
Apajapaikka oli Ahon-alus(Kankaan-
alus). Kun nuotta oli kelattu rantaan
ja alkoi verkkojen ylösveto, silloin
alkoi myös kaloja nousta verkkojen
mukana. Mitä pitemmälle päästiin,
sitä enemmän kaloja nousi. Joku totesi:
”Et nyt onkii käynt sellane vahinko,
kot nuotanperä on tukos, muute tätä
ei voi selittää”. Kuitenkin kaikki oli
aivan niin kuin olla piti ja nuotan perä
täynnä kaloja täynnä. Tällainen apaja
teki porukalle astiapulan. Hätiä keino
keksii sanotaan.

”Kyllä sii-
nä tuhannen
kuusisataa
kiloa
on kaloja.”

**Komea kevätaamun
kalansaalis 1937. Hei-
mo Heikkonen (vas) ja
Reinhold Hyyrynen.**

Mukana olevien rekien päälle laitettiin
nuottavene ja toinen pienekkö vene, jot-
ka lastattiin kaloilla ja miehissä vietiin
kotirantaan, josta hevosella vedätettiin
kotipihaan. Jälle ei uskallettu hevosta
viedä, koska se oli jo heikkoa. Koulut-
työmaalle lähetettiin sana, että tulisivat
kalan ostoon, sillä saalis oli suuri. Sieltä
tulikin koko rakennusporukka ihmettä
sanomalla, että kyllä siinä tuhannen
kuusisataa kiloa on kaloja. Punnitukset
osoittivat kuitenkin, että niitä oli tuhan-
nen ja kahdeksansataa kiloa.

Eräs myyntimatka suuntautui varhain
sunnuntaiaamuna Äyräpään pappilaan.

Siellä vastassa oli pappilan piika, joka
ilomielin osti kaloja ja tarjosi kaupan-
teon päätteeksi kahvit. Pullaa se leik-
kasi eteeni kuusi palaa. Ne maistuivat
hyviltä ja söin ne kaikki. Piika leikkasi
toiset kuusi palaa ja kahvin kera nekin
hävisivät lautaseltani. Kahvikupin tyh-
jettyä tyhjä kuppi täytettiin ja asetille
ilmestyi taas kuusi pullapalaa. Koska
palumatka oli edessä, join mielelläni
toisen kupillisen kahvia ja palan pai-
nikkeeksi vielä pureskelin pullapalat.
Siihen loppui pappilan piian tarjoilu ja
lähdin kotimatalle iloisin mielin.

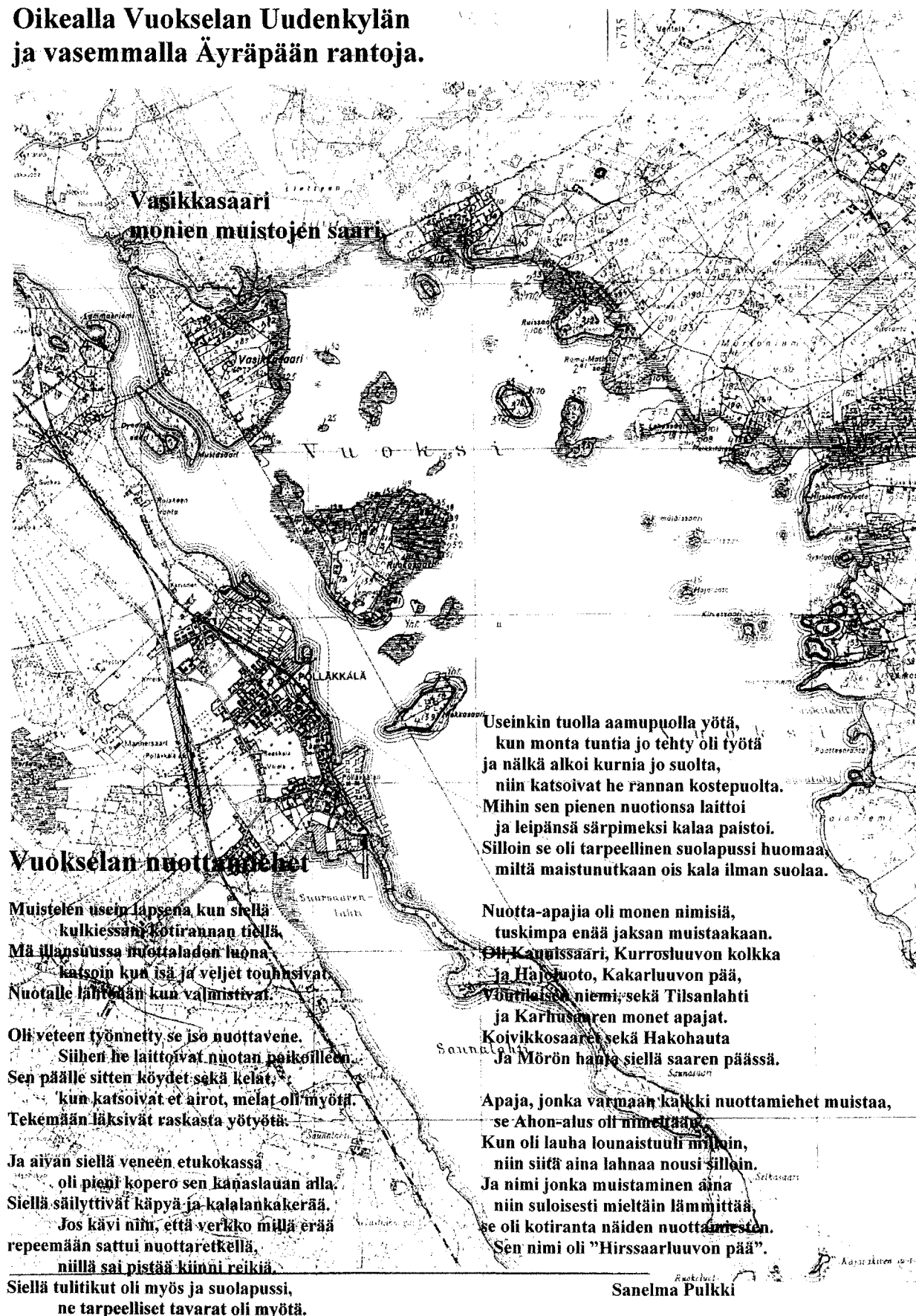
Taisto Virkki
Lähde: Vuoksela-arkisto

Martti Virkki Virkkilästä talvirysillä ennen sotia.

Kalaisa Vuoksen virta

Oikealla Vuoksen Uudenkylän ja vasemmalla Äyräpään rantoja.

Vuoksen nuottamiehet

Muistelen usein lapsena kun siellä kulkessani kotirannan tiellä. Mä illansuussa nuottaladen luona katsoin kun isä ja veljet touhussivat. Nuotalle läheltään kun valmistivat.

Oli veteen työnnetty se iso nuottavene. Siihen he laittoivat nuotan paikoilleen. Sen päälle sitten köydet sekä kelat. Kun katsoivat et airo, melat oli myötä. Tekemään läksivät raskasta yötyötä.

Ja aivan siellä veneen etukokassa oli pieni kopero sen kanaslaavan alla. Siellä säilyttivät käpyä ja kalalankakerää. Jos kävi niin, että verkko mulla erää repeemään sattui nuottaretkellä, niillä sai pistää kiinni reikiä. Siellä tulitikut oli myös ja suolapussi, ne tarpeelliset tavarat oli myötä.

Useinkin tuolla aamupuolla yötä, kun monta tuntia jo tehty oli työtä ja nälkä alkoi kurnia jo suolta, niin katsoivat he rannan kostepuolta. Mihin sen pienen nuotionsa laittoi ja leipänsä särpimeksi kalaa paistoi. Silloin se oli tarpeellinen suolapussi huomaa, miltä maistunutkaan ois kala ilman suolaa.

Nuotta-apajia oli monen nimisiä, tuskimpa enää jaksan muistaakaan. Oli Kanissaari, Kurrosluuvon kolkka ja Hajojuoto, Kakarluuvon pää, Vuottilaisen niemi, sekä Tilsanlahti ja Karhusaaren monet apajat. Koivikkosaaret sekä Hakohauta ja Mörön haita siellä saaren päässä.

Apaja, jonka varmaan kaikki nuottamiehet muistaa, se Ahon-alus oli nimeltään. Kun oli lauha lounaistuuli milloin, niin siitä aina lauhaa nousi silloin. Ja nimi jonka muistaminen aina niin suloisesti mieltäni lämmittää, se oli kotiranta näiden nuottamiesten. Sen nimi oli "Hirssaarluuvon pää".

Sanelma Pulkki

Koti paloi, piiput jäi

Tässä hieman tarinaa kotitalostamme Sakkolan Viiksanlahdessa, kuva on otettu 24.4.1943. Talo paloi eräänä tuulisena päivänä ja jäljelle jäivät vain savupiiput pystyyn. Sotilaat yrittävät kaataa ne, mutta äitini kielsi, sillä missä hän sitten olisi leipää paistanut ja ruokia laittanut. Syöjiäkin oli, kun kahden talon asukkaat asustivat paikalla.

Olin silloin Sakkolan esikunnassa, ja tulin minäkin sitten Viiksanlahteen katsomaan tulipaloa. Vähän aiemmin meillä oli käynyt nuohooja, ja hän sa-

noi, että sotilaat vielä polttavat tämän talon.

Eikä siitä mennyt kuin päivä, kun jo paloi, sillä he olivat lämmittäneet liiaksi uuneja. Olihan se surullista katsella, kun oma koti palaa eikä voinut tehdä juuri mitään. Vettä ei ollut saatavilla kuin mäen alla olevassa kaivossa, jonne oli matkaa lähes sata metriä.

Talon ja navetan välillä oli suuri kuusi eli näre, joka piti kaataa pois, kun sekin melkein syttyi palamaan. Sitä kautta tuli olisi voinut levitä navetan kattoon. Navetassa oli vankileiri ja meidänkin

asuntoja, vain tiiliseinä oli välissä. Ihan hyvin siinä silti tultiin juttuun.

Palopäivänä navakka kevät tuuli kävi juuri Suvannolta päin. Miehet saivat kuitenkin puun kaadettua eikä palo levinnyt navettarakennukseen. Tämä tapahtui vuonna 1942 tai 1943.

Oli joka tapauksessa hyvä keksintö, ettei savupiippuja kaadettu ja uunien rikottu. Äitini paistoi vielä monet leivät ja puurot siinä.

Pentti Hännikäinen
Pirkkala

Sanottua

Suvannolla oli niin suuria sampia, että silmät oli kuin taltarikit!
(Viljo Purontaa
Petäjäjärvi-kirjassa)

Äkkinäiset kalat ei näe tottumattomoa rysseä. (Räisälä)

Osta hailii happamii, Ino uko tappamii, viis kopekkaa sata, korist senko lapa. (Terijoki)

Ryysysyhä raha ryppöö, kala ri-sukois. (Kivennapa)

Ahvene peäss o enemä syömistä ko köyhä miehe aitas. (Sakkola)

Seutututkimusta sakilla

Suvannon seudulla niin pitäjät kuin ihmiset ovat olleet tiiviissä vuorovaikutuksessa keskenään. Jokunen vuosi sitten toteutui mainio ajatus koota pitäjien sukuja tutkivat yhteisiin neuvonpitoihin. Niin on tutustuttu, että tänä keväänä uskallettiin lähteä yhdessä matkalle tutkimaan toistemme, ja useassa tapauksessa myös esipolvi- en, naapuripitäjissä olleita kotiseutuja. Käytiin Vuokselassa, Pyhäjärvellä, Konevitsassa, Käkisalmissa, Sakkolassa, Raudussa, Inkerinmaalla Lempaalassa ja viimeksi kurvattiin Laatokan rantaan, Metsäpirttiin.

Huippuhetkiä voisi nimetä useita. Kuten Käkisalmen linnan museo, Konevitsan hyvää vauhtia kunnostuva luostari, Vuokselan Hirvisaareen vievä silta- maisema, Taubilan kartanon pihapiiri Pyhäjärvellä, Sakkolan kirkkomäki, Raudun hautausmaalle pystytetyt muistomerkit ja minulle Metsäpirtti tietysti joka kohdaltaan. Mutta voisiko joku lopultakin oikein aidata sen ainoan ja oikean Larin Partasken mökin paikan, jotta ei jatkuvasti tarvitsisi arvailla useiden tarjottujen vaihtoehtojen välillä?

Yleisempään mielenkiintoa lienee uutisella, jonka kuulumme Käkisalmes-

sa. Linnahan vievän tien varressahan on ollut yksi panssarivaunu. Nyt niitä on kaksi ja niiden putket sojottavat kohti tien toiselle puolelle Taipaleesta tuotuja panssariestekiviä.

Kohokohdista ehdottomin oli kuitenkin käynti Viipurin arkistossa. Pöydät notkuivat ennakkoon tilattuja suomalaisia asiakirjoja, joita olisi voinut tutkiskella syömättä ja nukumatta hyvinkin viikon. Kahdessa tunnissakin tehtiin merkittäviä löytöjä. Käkisalmen eteläisen tuomiokunnan tuomiokirjoista Osmo Tuokko löysi hetkessä kaipaamansa tiedon lietteen kahinoista ja miestaposta. Samoissa lähteissä oli käsitelty myös Peltosten asioita, joiden tarkempi luonne selviää myöhemmin, jos selviää. Käsiala on nimittäin hankalaa (v. 1835) ja kieli vanhahtavaa ruotsia.

Retken aikana tunsin miten suuri merkitys on yhteisellä kiinnostuksen kohteella. Sekä myöskin miten yhdessä matkailu yhdistää entisestään. Uskallan väittää, että seuraavassa Suvannon seudun sukututkijoiden palaverissa käy vallan uudenlainen kuhina.

Ilmi Pesonen

Käynnissä Pyhäjärvi-Metsäpirtti yhteistyö, Antero Pärssinen ja Osmo Tuokko reittivalintojen äärellä. Kuva: Reijo Orava.

Metsäpirtin Ahtiaisten sukuseura syksyllä Kauhajoelle

Metsäpirtin Ahtiaisten sukuseuran vuosittainen tapaaminen järjestetään 16.-17.9. Kauhajoella.

Bussi lähtee lauantaiaamuna Uudenkaupungin seudulta ja ottaa tulijoita mukaan Turusta, Tampereelta ja matkan varrelta. Kauhajoella ohjelma alkaa noin klo 14.

Iltapäivän aikana tehdään kierros su- vun sota-ajan asuinpaikoille ja kuullaan

jotain myös suvun nykyisestä elämästä paikkakunnalla. Toivomuksia kohteista saa esittää.

Illan ohjelma on melko vapaamuotoinen, sunnuntaiaamuna pidetään vuosikokous. Paluumatkalla poiketaan jossain sopivassa kohteessa tuliaisos- toksilla.

Majoitus- ja kokouspaikkana Asuuli, jossa erilaisia huonevaihtoehtoja hin-

taan 8-15 €/henkilö. Kahden päivän ruokailujen pakettihinta Asuulin osalta on 25 €, mutta osallistua voi myös joko lauantaina tai sunnuntaina. Bussimat- kan hinta ratkeaa myöhemmin.

Tiedustelut ja ilmoittautumiset: Kata- riina Ahtiainen 03-2554 629, katriina. ahtiainen@luukku.com tai Raija Her- rala 040-7374 678, rihe@netti.fi sekä muut hallituksen jäsenet.

"Minun Karjalani"

Jostain syystä isäni sai päähänsä pyytää minut mukaan Karjalan mat- kalle, katsastamaan mummoni synnyinseutuja. Niinpä sain eteeni matkasuunnitelman, jota lukiessani ennakkoluuloni vain kasvoivat...

Matkaan lähdettiin kukonlaulun aikaan Jyväskylästä. Ensimmäinen etappi Ve- näjän puolella oli Sorvalin valinta, eväät mukaan, rahat rupliksi ja matka alkakoon... "Metsämarketissa" pysähdyttiin pikaisesti, katsastettiin Ritvan kanssa "Mannerheimin bunkkeri" muiden tehdessä ostoksia.

Vuokselan pitäjän jälkeen pysähdyttiin ostoksille taas, mutta tällä kertaa päästiin siihen asiaan, miksi olin reissuun lähtenyt. Anna-mummoni oli ollut Kiviniemessä töis- sä Sakkolan osuuskaupassa. Sama talo oli edelleen pystyssä! Mummo kertoi elävästi kuinka he olivat Elsa-tädin ja Ville-sedän kanssa tehneet inventaariota, kun pommitus alkoi ja ikkunat rikkoutuivat ja ovet pau- kusivat. Kunpa olisitte nähneet mummon elekielen... Monet kerrat matkan aikana ajettiin Kiviniemen lävitse ja mummo kertoi lisää tarinaa Kiviniemen ajalta.

Kiviniemestä Viiksanlahden tsasounan sekä Pyhäjärven sankarihaudan jälkeen oltiinkin majapaikassa, Musakan Antin Lomarannassa. Mukavan näköinen talo, mutta mahdollistaanko me kaikki todellakin tähän? Ja se kuuluisa ensimmäinen ruoka Venäjällä. Epäilyni osui oikeaan, kaali- keittoa. Ruokaahan pitää aina maistaa ja nälkäkin oli karmiva.

Kaalikeiton jälkeen siirryttiin ulkote- rassille kohottamaan maljat ja laulamaan "Karjalaisten laulu". Jouduin toteamaan, että minulla ei ollut sanakaan hallussa kysei- sestä laulusta, vaikka olenkin sukujuuriltani 75-prosenttisesti karjalainen, siis enemmän kuin isäni! Sitten iltaa istuttiin meidän "kol- miassa" ja mummo kertoili meille juttuja menneiltä ajoilta. Kuinka voi muistaa kym- menien vuosien taakse? Päivämäärät, nimet ja tapahtumat olivat mummosta muistissa kuin eilinen päivä!

Tiistaina oli edessä Konevitsan luostari sekä Käkisalmen linna ja museo, oppaaksi mukaan lähti Antti Musakka. Matkattiin Laatokalla Konevitsan saarelle, missä luostari sijaitsee. Hyvin mekierroksella mummon kanssa pärjättiin. Mummosta olisi voinut olla esteenä ikä ja minulla kengät.

Käkisalmen museolla opas kertoi suo- meksi esineistä ja tarinoista niiden takaa. Linnahan siirryttiin kuuntelemaan niitä lisää. Voiko olla mahdollista, että ne ovat ihan

oikeasti tapahtuneita asioita? Eihän kukaan voi olla suljettuna vankityrmään koko elämänsä, eihän? Linnan tornista avautui mahtavat näkymät joka suuntaan.

Keskiviikkopäivä avautui suuria odo- tuksia täynnä. Sakkolan pitäjän jälkeen suuntasimme Rautuun, joka oli minun mat- kani "pääpaikka". Me rautalaiset siirryttiin etupenkkiin kartanlukijoiksi. Kävimme laskemassa kukkia Raudun hautausmaan muistomerkillä ja sen jälkeen sankari- haudoille. Ihmettelin mitä mummo etsii? Selvisi, että muistomerkki oli uusittu sitten viime kerran.

Torin laidalla on kulttuuritalo, joka on rakennettu vanhan kirkon paikalle. Mummo oli kyllä hieman erimielistä siitä, missä kirkko oli aikaisemmin ollut... ja oli oikeassa. Kulttuuritalo ei ole aivan samassa kohdas- sa kuin kirkko aikoinaan, vaikkakin talon seinässä on siitä muistolaatta.

Raudussa näimme paikan, missä oli ollut mummon isän Loposen Eemilin sepänpaja sekä heidän kotitalonsa. Mietin mielessäni, miltä tuntuisi nähdä oman kodin paikalla suuria kerrostaloja ja kaikki muikin tuttu kadotettuna? Kaikki näytti jotenkin ankeal- ta, vai oliko se vain minun tuntemuksiani? Kuitenkin kaikki olivat matkassa iloisella mielellä.

Jos olin aikaisemmin miettinyt kuinka voisni muistaa kaikkien mukana olevien nimet, niin mitä sitten, kun jokainen ker- too kotipitäjästään, kotitalostaan ja siihen päälle tarinat vuosilukuineen?? Tulin sii-

hen tulokseen, ettei kerralla kaikkea. Voin siis unohtaa nippelitiedot ja vuosiluvut kunhan mielikuvan ja tunnelman tarinoista muistan.

Eihän sekään ole kuin pelkkä pieni yksi- tyiskohta, että Larin Paraske on nainen....

Kotiinlähtöpäivän aamu avautui, niin kuin muutkin aamut, käkien kukunnalla. Ennen Viipuria käytiin katsomassa entisen Putinin kesämökin portti, minne oli muuten loista- vassa kunnossa oleva tie. Viipurissa saatiin lyhyt kaupunkiesittely sekä piipahdettiin pellavakaupassa.

Viipurin torilla matkalaiset jakautuivat sitten kahteen ryhmään, arkistoon menijät sekä torin tallaajat.

Ei ollut arkistokäynti mennyt hukkaan isänikään kohdalta, kun oli löytänyt Lo- posen Eemilin papintodistuksen vuodelta 1937 sekä Eemilin isän Aatamin saaman Tikatsuntien liittymän oikeuden 1900-luvun alusta. Eemilin papintodistus oli minusta vaikuttava, jotain konkreettista paperillä ja säilynyt kaikki sodat ja myllerrykset. Kävi- siköhän niin, että jatkaisin sukututkimusta, kun isäni siirtyy kokonaan golfin pariin?

Suuret kiitokset Suvannon seudun suku- tutkimuspiiriläisille, kun annoitte mahdolli- suuden lähteä mukaan. Kiitos matkaseuralla ja etenkin Mummolleni tarinoista, nyt niitä muistelee ja kuuntelee aivan erilaisella kor- valla. Ei isäni ehdotus pyytää minua mukaan ollut lainkaan hullumpi, lähdän toisenkin kerran!

Mari Tuimala

Kuvassa oikealta isä Raimo, äiti, Mummo, Mari ja täti.

Terve taas, Kirvesmäki

Keväällä, kun koivut lehtensä saa täyttää mieleni outo kaipuu. Täytyy nähdä taas kaunis Karjalan maa sinne siis matkani joutuu.

Outo kaipuu, joka vetää joka keväät Karjalaan johtuu varmaan puoliksi karjalaisesta verestäni. Niinpä taas lähdimme Raija-siskon kanssa matkaan Seinäjoelta. Sieltä Tampereelle, Toijalaan ja Helsinkiin, jolloin matkalaiset olivatkin lähes kaikki koossa. Vaalimaalta pienen odotuksen jälkeen matka jatkui kohti Viipuria. Sorvalin Valinnassa pysähdyimme ostoksille ja jatkoimme matkaa Kiviniemeen. Hotelli Losevskajassa on ainakin yritetty vähän siistiä huoneita ja lämmintä oli aivan riittävästi.

Lauantaina 20.5. pääkohteena oli Kirvesmäki. Linja-autolla ei meidän tietojen mukaan olisi päässyt Terenttilän aukiolle, joten suunnitelmissa oli ylittää Suvanto veneillä. Ajoimme bussilla Tuokonmäelle, jossa piti olla veneitä odottamassa. Olihan siellä yksi vene, joka lähti kuljettamaan matkalaisia Koukunniemeen ja Läämäen rantaan. Kolmannen reissun jälkeen veneen moottoriin tuli jotakin vikaa, jota

korjattiin tunnin verran. Osa porukkaa kyllästyi odottelemaan rannalla ja lähti Laidisen Topin kyydissä Saaroisiin, Raija-sisko muiden mukana. Minä olin onnekseni juuri kolmannessa venekytydissä, joten pääsin Läämäkeen ja siellä olikin nyt paljon aikaa kuljeskella kotikonnuilla. Joka kerta se on yhtä liikuttavaa seistä isän kotitalon kivijalalla ja katsella sitä kaunista seutua, joka meiltä on ryöstetty. Kävimme osa porukkaa myös Kaivolla, joka löytyikin nykykaisten laitteiden avulla aika helposti. Läämäellä ja Kirvesmäellä kuljeskeli paljon vanhoja ”konkareita”, mutta oli mukana myös ensikertalaisia. Mm. Pylkön Helmi oli käymässä ensi kertaa sodan jälkeen kotipaikallaan Ukkosilla. Sääkin suosi meitä, tuuli vain oli aika kylmää. Loposen rannassa odotellessa takaisinkuljetusta tuuli yltyi ja Suvanto aaltoili aika kovaa. Ainakin minunlaista pohjalaista ”maakrapua” vähän hirvitti nousta siihen pieneen veneeseen. Kaikki kuitenkin pääsivät onnellisesti Suvannon yli ja kyllä Nuoran Markun makkarat ja Kirvesmäki-kerhon tyttöjen kahvit ja leivonnaiset maistuivat taivaallisen hyviltä!

Sunnuntaina 21.5. aloitimme matkan käymällä Raudussa hiihtokeskuksessa katsomassa uuden hotellin maisemia. Sieltä ajoimme Tarton ja Pähkinäsaaren rauhojen rajalle Ristikivelle. Matka jatkui kohti Siiranmäkeä, minne on syksyllä Kivennapalaisten toimesta pystytetty taistelujen sankareille muistomerkki. Kiertelimme katselemassa bunkkereita,

joita oli siellä hyvin näkyvissä. Siiranmäestä ajoimme Raudun keskustaan ja kävimme uudessa kauniissa tsasounassa. Vorken rannassa vietimme kaunista iltaa päivää, Raija-sisko kävi jopa Laatokassa uimassa. Ja taas oli tarjolla monenlaista ravintoa, ei Kirvesmäki-kerhon matkas- sa tule nälkä!

Hautausmaalla, Muistojen lehdossa hiljennyimme hetkeksi kunnioittamaan esi-isiemme muistoa. Laskimme Tourun tyttöjen tekemät kauniit seppeleet molemmille muistomerkeille sekä lahjoitusmaatalonpoikien patsaalle. Lopuksi teimme pikakäynnin Paukunmäellä.

Maanantaina 22.5. oli sitten taas kotiinlähtö edessä. Menomatalla pysähdyimme Muolaassa, horoskooppi- puistossa, missä automarketti oli auki. Viipurin torilla oli tavanomainen kuhina, tosin taskuvarkaita ei nyt näkynyt. Torilla olisi mukava kuljeskella ja tehdä ostoksia, ellei kerjäläisiä olisi koko ajan perässä roikkumassa. Nyt ehdimme käydä myös Monrepon puistossa. Oli siellä henkeäsalpaavan kauniit maisemat! Jos rakennuksetkin saataisiin kunnostettua, olisi puisto todella kaunis keidas Viipurissa. Tullista selvisimme suorastaan pikavauhtia läpi ja niin olimme taas Suomen puolella.

Omalta kohdaltani voin sanoa, että matka onnistui hyvin. Pääsin käymään kotipaikalla ja näin myös uusia paikkoja, kuten Siiranmäki, Ristikivi ja Monrepon puisto. Haikaa olikin erota mukavista matkaseuralaisista, ihan kyyneleet tuli silmiin, kun Hannes jäi Toijalaan vilkuttamaan. Moneen kertaan kuulinkin lause: Ensi keväänä lähdetään taas Kirvesmäelle! Siihen uskomme.

Pohjanmaan lakeuksia lähestyttäessä pyöri mielessäni monenlaisia asioita. Päälimmäisinä oli ikävä Läämäelle ja katkeruus siitä, että nämä kauniit seudut olemme pakon edessä joutuneet luovuttamaan vieraille. Tämä vääräys pitäisi saada korjattua. Olemme vähintään sen velkaa sankareille, jotka Kirvesmäellä, Taipaleenjoella ja koko Karjalassa taistelivat.

Puut ja pensaat rannalla Suvannon monet itkut ja naurut taas näki. Hyvästi, ei vaan näkemiin sanon, näkemiin rakas Kirvesmäki!

Sirpa Loponen

Sirpa Loponen (oik.) matkaystävineen.

METSÄPIRTIN PELTOSET KOKOONTUVAT

Tervetuloa Peltosten suku Mynämäkeen 12.8.2006!
Kokoontuminen Metsäpirtti-huoneessa,
kirjastossa klo 10,
sitten tutustuminen Pyhän Laurin kirkkoon ja
kukkien lasku Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkille.
Sukukokous alkaa Kilan Rälssitilalla klo 11.
Päivä jatkuu lounaan ja ohjelmallisen yhdessäolon
merkeissä. Tutustutaan mm esipolviin.

Osallistuminen aikuisilta 20 € ,
lapsilta 5-13 v. 10 €, 2-4 v 5 €.

Ilmoittautumiset sihteerille
Raija-Liisa Itäpää,
Koreankatu 4 D 35, 00560 Helsinki,
p. 09-7573501

Ukkosen sukuseura ry (Sakkolan Koukunniemi, Pyhäjärven ja Sakkolan Lohijoki)

Sukukokous ja sukujuhla on Kangasalla kulttuurikeskus
Äijälässä (Liuksialankuja 33) 30.7.06 alkaen klo 13.
Ruokailu pitopöydästä noin klo 13.
Ruokailun hinta 20€/ aikuinen ,
10€/ alle 12 vuotias lapsi sisältää täytekkukahvit.

Kokouksessa ovat esillä sääntömääräiset asiat.
Muu ohjelma koostuu arpajaisista, runoista ja musiikista.
Kokouksen yhteydessä mahdollisuus
tutustua kulttuurikeskus Äijälään.

Sitovat ilmoittautumiset viimeistään 12.7.06 mennessä:
Raimo Honkasalolle (040-7208732) tai
Tuija Ukkoselle (03-4587093 tai 040-7534241).

Tervetuloa sukulaisia tapaamaan !
Sukuseuran hallitus

”Metsäpirtti” olj kyl Metsäpirtti-pitäjäl iha viärä nim. Siel ol hyviki luajoi peltoaukeita, jotka kasvoit kovast viljaa. Muaperä ol hyvi hienoo hiekkua, melkei savvi. Liettiin ol sellasta lievosekaista, mutasampaa muata.

Heiniä ko viikattiel leikattii, ni jotkuut utalat suattoit puoliki hehtuarii päiväs kuataa. Heinä kuivattii poutakesin ihan vua muas, luokon. Vihmakessii ko sattu, nii sillo pantii heinät miu nuoruuves härsikkäil. Ne olliit männylatvoi, joist ol oksat katkastu sellasiks muutama kymmene sentin mittasiks. Härsikäs lyöttii muaha pistyy iha niin ko seiväs. Suattoikii tehtii ja myöhemihä sit opittii käyttämyä seipäit ja napukoi. Kuivat heinät tukuttii sarajoi aluks kantamal ne niis härsikkäis ja nyt viimiseks ajettii hevosiil kärrilöis.

Viljat leikattii sirpil ja pantii viisikoi kuivamua. Viisikos ol neljä lyhettä jalkoin ja viijeis pantii viäripäi hatuks. Niitä ol niiki ahmoi miehiä, ja naisiiki, jotka kilpua niitettäis suattoit satakii viisikkuo päiväs leikata.

Tavalisel leikkuajalja 40-50 viisikkuoki päiväs ol iha tarpieks. Viimiseks lyhteet pantii lämmitety riie parvil kuivamua, iskettii lyhtiet pistyy jyvät ylläpäi. Enne lyhtiet puitii varsta kans ja lopuks viel jyvät viskattii eriksie ruumenist.

Vakava ukko tai ämmäkki käi jaku kans istumua muutama metri piähä seinäst ja ko hiä nyrkil heitti jyvviä seiniä päi, nii jyvät lensiit seiniä ast, mut ruumenet jäivätii välil. Miu nuoruuves tulliit sit ne viskuukonnet ja puimakonnetki viel myöhem. Puimakonneita käytettii aluks miesvoimin. Kaks varmua miestä kiersiit riu päis ympär ja pyörittiit konetta. Myöhem pantii hevone konetta pyörittämyä.

VIRKIN VIRKKEET

Kesämietteitä

Tätä lehteä lukiessasi keskikesän suuri valon juhla on lähellä. Sää toivon mukaan on kesäisen lämmin mitä se ei alkukesän osalta ole ollut. Huhtikuun lopulla kaikki tuntui oikein mukavalta, kun ulkona tarkeni hyvin liikkua lyhyt-hihainen Vuoksela-paita päällä.

Alkukesä on ollut monien valmistelujen aikaa. Joka toinen vuosi pidettävä Vuoksela-juhla on takanapäin. Siihen valmistautuminen oli ollut yhden vuoden pituinen projekti. Matrikelihankkeemme on ollut tosi mielenkiintoinen ja eri aihepiirien kautta moni asia on tullut paljon tutummaksi. Tutkiessa esimerkiksi kuntatason asioita jatkosodan aikaisessa Vuokselaissa, tulee ihmetelleeksi, miten kaikki ylimalkaan pystyttiin huolehtimaan ja tiedottamaan. Jaettavaa ei ollut liiemmin. Aikataulut ja suunnitelmat olivat pakosta lyhytnäköistä toimintaa. Eläminen oli vaikka kotikylissä asuttiinkin, osittain turvatonta desanttivaaran vuoksi. Siviilien elämässä kaikki joutuivat ottamaan lisävastuuta miesten ollessa rintamalla. Jatkosodan aikana vuokselaisten elämää väritti Vuokselaissa asemissa olleet rintamajoukkojen sotilaat.

Lottien ilmavalvonta- ja ruokitus-tehtävät hoidettiin kunnialla ja yhteisvastuullisesti isänmaan etua ajatellen. Tuntuu uskomattomalta, miten niissä oloissa jaksettiin elää, hoitaa perhettä ja hankkia elanto omasta maasta. Monet olivat ne raskaat hetket, kun isänmaan puolesta kaatuneet sotilaat tuotiin arkussa siunattavaksi oman seurakunnan hautausmaahan.

Matrikelityössä joudumme tämän loppuvuoden ajan tekemään ahkerasti

töitä. Aineksista ei ole pulaa, mutta tekstien ja kuvien osalta joudumme painiskelemaan riittävän luotettavan lopputuloksen saavuttamiseksi. Aihekokonaisuuden rajaaminen on pakko tehdä ja puhalttaa peli poikki. Kuvien osalta henkilömatrikeliosuuteen laitetaan vain täysin tunnistetut kuvat. Tilanne saadaan tarkkaan seurantaan ja jos joku haluaa tietää, onko oman suvun henkilöstä tunnistettu kuva olemassa, sen voisi varmistaa kysymällä.

Itselleni on tullut vastaan omalta osaltani myös kysyttävää. Äitini Tyne oli Päiväkiven Selosen Apron tytär. Äitini veljiä olivat Arvid, Matti ja Teodor ja sisaria Alma, Selma ja Aino. Alman tytär oli Hilikka. Isäni Esa oli Juho Virkin poika Valkjärven Piikkilästä. Naimisiin menon jälkeen vanhempani asuivat ensin Noisniemen kylän Raaskan talon pelloja viljellen. Näin minulle on kertonut Eeva Raaska.

Vanhempani ostivat joskus v. 1937-38 Alholasta Makkara Helenan tilan Helenan jäädessä asumaan taloon kuuluvana.

Isäni osallistui sekä talvi- että jatkosotiin. Veljeni Esko syntyi helmikuussa 1940 ja minä helmikuussa 1942. Asuimme välirauhan ajan Kuorevedellä. Isäni kotiutettiin heinäkuussa 1942 ikäluokkansa mukana. Takaisin Vuokselaan Alholaan palasimme syyspuolella 1942. Evakkoon lähdimme taas kesäkuussa 1944 muiden mukana Sairalan aseman kautta. Matka johti taas Keski-Suomeen Pihlajaveden kautta takaisin Kuorevedelle. Pihlajavedellä menomatalla syntyi sisareni Raili. Lopullinen sijoituspaikkamme löytyi Tammelasta ja muistan hyvin matkan Kuorevedeltä Tampereen kautta Tammelaan. Kulkuvälineenä oli juna, jossa oli mukana myös hevonen rattaineen. Loppumatka kapearaiteisella junalla Humppilasta Forssaan ja sieltä lähes 20 kilometriä omalla hevoskyydillä Tammelan Ojaisten kylään Viktor Turkin taloon. Talon väki oli entuudestaan tuttuja, äidin lapsuuskodin naapurin

väkeä Vuokselaan Päiväkivestä.

Tässä lyhyesti meidän perheen elämänvaiheita 1930-luvun lopulta vuoteen 1947. Nyt olisin hyvin kiitollinen, jos saisin lisävalaistusta, mikä koskee meidän perheen tapahtumia. Yksittäiset jutut, valokuvat tms. ottaisin mielelläni vastaan niin ihmisistä kuin rakennuksista, joissa olemme asuneet.

Samanlaisia asioita tulee monelle vielä minua nuoremmalle mieleen, kun jossain vaiheessa herää mielenkiinto oman suvun asioihin. On erinomaisen arvokasta ollut erilaisten muistojen kerääminen viime vuosikymmenien aikana, jota eri yhdistysten kautta on tehty. Vielä nykyään ei ole myöhäistä, mutta aika käy vähiin.

Eiköhän nyt ole aika valmistautua hiukan hellittämään ja lataamaan akkuja itse kukin.

Ihminen ei ole kone vaan sisimmässä jyllää erilaiset tunteet ja tunteenpalot.

Ottakaamme rennosti, mutta kuitenkin tuntien vastuun myös lähimmäisistä ympäristöstä unohtamatta.

Rentoa kesämeinkinä toivotellen lehden lukijoille Vuokselaan Alholan kielojen kera!

Vuokselaan Taisto

Juhannus- muistoja

Kesän valoisimpaan aikaan kesäkuun 24. päivän tienoille liittyy paljon uskomuksia, tapoja ja sanontoja. Juhlan nimeksi on muotoutunut sana juhannus Johannes Kastajan nimestä muotoutuneena. Päivää vietettiin jo 1300-luvulta alkaen keskiajan kirkon piirissä Johannes Kastajan syntymäjuhla. Juhannuksen nimenä joskus Etelä-Karjalassa on käytetty nimenä Ukon-juhlaa, johon on liittynyt omia käyttäytymispiirteitä.

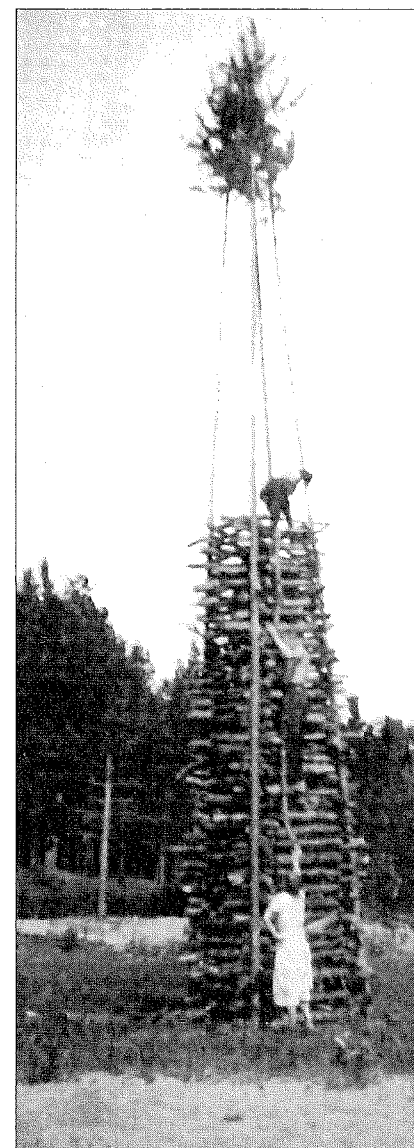
Juhannuksen vietolla eri puolilla Suomea on omat erityispiirteensä koskien kokon polttoa tai muuta koristelua piha- tai kyläpiirissä. Koristeina on käytetty luonnon vehreitä koivunoksia ja juhannussuonassa on kylvetty uudella vastalla.

Yhteistä juhlinnalle oli oman piha-piirin koristelun lisäksi kylän yhteiset kokoontumiset. Karjalan Kannaksella ja myöskin Vuokselaissa tapana oli rakentaa juhannuskokko, joka sitten aattoiltana poltettiin. Kokon rakentaminen tapahtui neljästä hoikasta ja pitkästä puunrungosta, joiden latvat sidottiin yhteen. Kokkoa nimitettiin sääririkoksi ja runkopuita sääriksi. Runkojen varaan laitettiin vaaka-asentoon poltettavia risuja, oksia ja muuta palavaa ainesta. Rakentamisessa oli innolla mukana nuoret miehet ja pojat, joita avustivat alhaalla tytöt ja lapset. Työ piti tehdä huolella ja mitä tiiviimmin sai puut laitettua, sitä näkyvämmän palon sai aikaan.

Kokot rakennettiin paikoille, joista tuli ei päässyt leviämään maastoon ja niitä saattoi olla rivissä useitakin. Kokkoja poltettiin ainakin Noisniemessä ja Lammaksiemessä. Pienempiä kokkoja löytyi varmaan monesta muustakin kylästä.

Lammaksiemeen mentäessä heti kun metsä alkaa, oli teiden risteys. Siitä erkaneen niin sanottu "nälkäpellon tie". Risteyspaikkaa sanottiin "kokkoi riskiksi", sillä siinä sijainnut perinteisesti juhannuskokot, kaksi ja kolmekin kokkoa kerralla.

Juhannusaattoiltana kokoontui paljon väkeä, vanhoja nuoria, seurustelemaan,

Noisniemen hovin "ukkokokko" tekeillä 1930-luvulla.

leikkimään ja katsomaan kokon polttoa.

Kokon sijaintipaikat olivat koko kesän yleisiä kokoontumispaikkoja pyhäiltäisin. Siellä pikkupojat saattoivat pelata rahapeliä ravistellen viispennistä hatussa ja isommat pelasivat korttia. Tämä alkoi heti keväällä kun paljaita paikkoja alkoi ilmestyä maastoon. Joskus pyhäiltäisin saattoi tyttöjäkin tulla paikalle. Silloin aikamiespojat pelasivat heidän kanssaan piirileikkejä.

Ukot kokoontuivat kesän aikana Virkilän keskikylän triden risteyskseen pohtimaan asioita ja nauttimaan kesän kauneudesta ja unohtamaan arkiset huolet.

Taisto Virkki
Lähde: Vuoksela-arkisto

Juhannus luonto

Saan juhlapukua juhannus Luojan luomusta ihaella, siinä kukkien värien välkettä, on tanssia perhosten elämä, niillä siipeinsä silkissä loistoa näät on niillä kai juhannushäät.

Luonnon puvusta tuoksua tulvahtaa sitä imemme itsemme sisään, valkorusut, kielot ja sireenit niillä juhannuspukusi koristit, ja taivas siintävän sininen silmän iloa ihmisen lisää.

Et juhannuspukua juhannus voi kauan katsoa antaa, luonnon täytyy kypsyttää hedelmää ja uutta satoa kantaa. Sen täytyy liittoja rakentaa ja uusia polvia luoda, sen täytyy talven pimeään uutta juhannus-uskoa tuoda.

Tuikka

Tuleeko Suvannon Seutu -lehtesi oikealla osoitteella?

Ilmoita
osoiteasiat
kuntoon
p. 040 730 2622
iltaisin ja
viikonvaihteissa

Seuraava Suvannon Seutu

nro 5 ilmestyy heinäkuun loppupuolella, aineistot toimitukseen pe 14.7. mennessä.

Myöhemmin tulevat eivät ehdi heinäkuun lopulla ilmestyvään lehteen.

Vuoksela- väki juhli yhdessä

Kuvasatoa ohessa Vuoksela-juhlasta, jota vietettiin 11.6.2006 Hämeenlinnan Raatihuoneella.

Runsaslukuinen osanottajajoukko, noin 170 henkeä, nautti päivän tapahtumista.

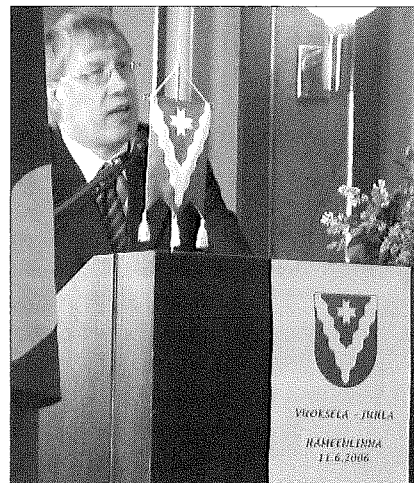
Petri Liski (vas.) huolehti tilaisuuden juontamisesta.

Karjala-lehden päätoimittaja Antti O. Arponen (oik.) piti juhlapuheen.

Yllä olevassa kuvassa esiintyvät Hämeenlinnan Karjala-Seuran vunukat laittoivat kuulijoiden suut messingille.

Juhlalta lisää seuraavassa lehdessä.

Taisto Virkki

Lapsuusmuistoja Loposenmäeltä

Kotona Sakkolan Loposenmäellä pikkutyttöinä elämä kulki omalla painollaan eteenpäin, iloinen ja pettymyksineen. Huoleton lapsuus leikkeineen loppui aikanaan. Koulu odotti kirjaimineen ja ihmeellisine numeroineen.

Ensimmäinen opinahjo oli kiertokoulu. Kihvelitaulu oli oivallinen kapistus, siihen piirrettiin kirjaimet ja kostealla räsyllä pyyhittiin. Niin oli taulu valmis numeroiden opettelulle.

Kuparisen Anna tunnollisesti kaksi kertaa vuodessa ohjaili ensiaskelia, opetuksen aakkosia.

Muistan kolme paikkaa, missä koulua pidettiin. Loposen Salomonilla, Kaapren Matilla ja Kallosen Albiinilla. Varpaita paleli, takit päällä kylmissä tuvista kyyhötettiin.

Sitten seurasi kansakoulu aika, reppu selkään ja matkaan. Koulumatkani oli kolme kilometriä. Oli sade tai tuisku, se ei meitä haitannut. Kansakoulun jälkeen oli vielä jatkokurssi iltakouluna.

Eivätkä ne koulut tähän loppuneet. Oli pyhäkoulu, missä meitä talutettiin taivaan tielle. Uskolliset opettajat Loposenmäellä olivat Mari-täti Loponen ja

Annamari Kallonen (Ilonen). Heikki Ukkonen edusti miesten osuutta pyhäkouluopettajana.

Lähetystyö teki tuloaan. Kyllästisen Juho oli ensimmäisiä tienaukkoja, samoin Ikävalon vanha emäntä. Uskollisia tukijoita oli Jokisen Riitta, Loposen Helena, Kallosen Annamari ja Mari Loponen. Kohteena oli Japani, mihin kristinuskoo alettiin juurruttaa ja mihin evankelisten lähetti oli lähetetty viemään Jumalan sanaa.

Sivistys teki voimakkaasti tuloaan, perustettiin seuroja ja yhdistyksiä. Niihin kuuluivat nuorisoseura, marttaseura ja urheiluseura Jäntevä, suojeluskunta, Lotta Svärd ja poikakerho. Sivistyksen siemenet oli kylvetty.

Syrjäiseen kylään saapuivat myös maataloutta opettavat neuvot. He opastivat kasvien hoitoa, kylvettiin porkkanaa, punajuuria, salaattia, ja kurkku ja tomaattikin tekivät tuloaan. Mutta mikä on tuo vihreä kasvi, joka tekee vain vihreitä lehtiä – syksyn tullen siihen ilmestyi varsi ja siemeniä. Kerhoneuvojakaan ei ymmärtänyt mokomaa ruokaa. Arvoitus on selvinnyt: se oli pinaatti, tuo rautapommi.

Maire Nyrhi, o.s. Loponen

Vuokselan matrikkelihanke etenee

Meneillään oleva Vuokselan kirjahanke on ainutlaatuinen koko Kannaksen pitäjää ajatellen asiasisällön suhteen. Samoissa kansissa on Suomen itenäistymisen ajan kerrontaa vuokselaisten kokemana, veteraanimatrikkeli, vuokselaisten muistelmia kahdesta evakkomatkasta ja myös siviilien elämästä Vuoksella syksystä 1941 kesään 1944.

Tämänhetkinen käsittelytilanne on seuraava:

* Kantakorttitiedot (sodissa mukana olleet miehet) (kerätty tietyt tiedot ensi käsin ja sitten puhtaaksikirjoitettu)

Kuninkaanristin ja Kontulan osalta lisäksi ollut erillisryhmä.

Kantakorttitiedot saatu n. 650 vuokselaalaisesta miehestä.

* Lottatoiminnan selvittäminen
Lotta-Svärdin Vuokselan paikallis-

osaston toiminnasta on olemassa alkuperäistä aineistoa mm. jäsenluettelot. Talvisodan aikaisesta lottien toiminnasta Vuoksella on laaja ainutlaatuinen lähdeaineisto käytettävissä.

Myös yksittäisten lottien muistelmia on olemassa

* Saatujen aineistojen jatkokäsittely
Aineistolähteinä on käytettävissä Vuoksela-arkistoon vuosikymmenien aikana saadut aineistot, sekä yksityisten henkilöiden toimittamat asiakirjat.

Aineistoja on riittävästi, mutta lisää otetaan vastaan koko ajan. Niitä voidaan hyödyntää myöhemmin seuran toiminnassa. Aineistojen käsittely ja muokkaaminen vaatii henkilöresursseja.

* Henkilökuvat

Tunnistettuja henkilökuvia on tällä hetkellä n. puolesta "kantakorttilaisista" ja noin kolmannes jatkosodan ajan Vuokselan lotista.

Tunnistamattomia kuvia on olemassa suuri määrä. Alkukesän aikana on tarkoitus järjestää eri paikkakunnilla kuvien tunnistamispalavereita.

* Matrikelin valmistuminen

Tavoitteena on saada teos valmiiksi joulukuun 2006 tai viimeistään 2007 alkukuukausien aikana.

MATRIKKELI ON HYVÄ

* HENKINEN PERINTÖ
KAIKILLE VUOKSELALAISTA
SUKUJUURTA OLEVILLE
HENKILÖILLE.

* SUKUTUTKIJOILLE
MYÖS LÄHDETEOS.

TEE ENNAKKOTILAUS.
Taisto Virkki

VUOKSELA-SEURA ry

ENNAKKOTILAUSLOMAKE

Tuote :

"SOTIEMME VUOKSELA-matrikkeli" Ennakkohinta voimassa 31.8.2006 asti: 25 euroa/kpl
(työnimi, jota käytetty valmisteluvaiheessa) Myyntihinta 1.9.2006 lähtien 35 euroa/kpl

Määrä: ____ kpl Yhteensä: _____ euroa

Tilaaajan nimi _____

Lähiosoite _____

Postinumero _____ Postitoimipaikka _____

Puh.nro _____ Sähköpostiosoite _____

Matkapuh. _____

Tilausehdot:

- Artikkelien ja muun sisällön koonti on menossa tavoitteena saada teos valmiiksi vuoden 2006 loppuun mennessä tai viimeistään 2007 alkukuukausien aikana.

- Ennakkotilaukset laskutetaan 31.8.2006, eräpäivä 29.9.2006.

- Mahdolliset postituskulut laskutetaan toimituksen yhteydessä.

Tilauspvm ____ / ____ 2006 Allekirjoitus _____

Palautusosoite: Vuoksela-Seura ry
Paununkatu 24 33700 TAMPERE

Lisätietoja: Taisto Virkki; p. 0400-5767 22
taisto.virkki@luukku.com

KUOLLEITA

Leevi Kiurun muistolle

Leevi Kiuru syntyi Kalevalanpäivänä 28.2.1927 Sakkolan pitäjän Purpuan kylässä Salomon ja Henriikka Kiurun (os. Turkkinen) neljäntenä lapsena. Isä Salomon oli ammatiltaan kirvesmies ja puuseppä.

Elämä kotona oli vaatimatonta. Pula-aika oli alkamassa ja kaikesta oli puutetta. Vanhempien kekseliäisyyden ja taitojen takia ei kotona nähty varsinaisesti nälkää. Rauhallinen elämä Karjalankunnailla kuitenkin keskeytyi talvisodan alkaessa 30.11.1939.

Pappa joutui myös kolmen sisaruksensa ja vanhempiensa kanssa lähtemään evakkomatkalta toisen sotapäivän iltana taivaanrannan hehkuessa jo punaisena rajalla. Matka alkoi hevoskyydillä Sakkolan asemalta kohti Savonlinnaa härkävaunussa ja sieltä edelleen laivalla Sulkavaan.

Jatkosota alkoi kesällä 1941. Karjalankannas ja kotiseutu vallattiin takaisin, jonka jälkeen ensimmäiset evakot pääsivät palaamaan. Sotien välisen ajan Pappa oli maatalous- ja jälleenrakennustöissä. Myös oma koti voitiin rakentaa uudelleen asuinkuntoon. Talvella 1942-43 hän sai käskyn IS-joukkoihin Käkisalmeen. 9.6.1944 nuoret pojat Leevi mukaan lukien kutsuttiin koossa oleviin IS-joukkoihin. Vanhemmat Salomon, Henriikka ja kaksi sisarusta Sakari ja Mirja joutuivat lähtemään toiselle evakkotaiपालेelle muutaman päivän päästä. Mukaan voitiin ottaa lehmä,

pässi ja vähän muuta tavaraa, sen minkä kukin jaksoi selässään kantaa.

Matka jalkapatikassa kesti useita viikkoja ennenkuin matkamiehet olivat perillä Rautalammillä. Lapset ja nuoret kotiutuivat Rautalammilille. Sinne isä Salomon rakensi perheen kolmannen talon - Kotirannan. Siellä Leevi perheineen vietti monet kesät "Rautamummun" luona vuosina 1956-63. Isä Salomon kuoli jo vuonna 1956, mutta Henriikka-äiti eli 95-vuotiaaksi.

Varusmiespalveluksen Leevi suoritti vuonna 1947 JR 2:ssa. Vakinaiseen palvelukseen Leevi jäi 1.1.1949 värvätyinä matruusina Turun Laivastoasemalle. Kanta-aliupseerikoulun hän suoritti vuonna -54. Hän toimi sotilasuransa alkuaikoina sukeltajana. Leevi palveli koko sotilasuransa merivoimissa. Hän jäi sotilaseläkkeelle Merivoimien Esi-kunnasta vuonna 1973.

Leevin ensimmäisellä avioavaimolla Vuokolla oli pieni Henry-poika ja vuonna 1957 syntyivät kaksoset Anne ja Harri. Lasten äiti sairastui varhain leukemiaan ja kuoli tammikuussa 1964. Leevi hoiti yksin lapset, oli heille äitinä ja isänä. Vanhemmilta peritty työttömyys ja kädentaidot olivat luonteenomaisia myös Papalle. Samat taidot ja opit hän siirsi myös meille lapsillemme. Leipominen, ruoanlaitto kuten myös ompelukoneen käyttökään ei ollut vierasta hänelle.

Samana vuonna -64 Leevi rakensi Itä-Villinkiin kesämökkin, jossa hän perheensä kanssa vietti monia onnellisia kesä meren ja luonnon keskellä. Myös Leeville itselleen oli raskasta luopua saarimatkoista kunnon heikentyessä nopeasti.

Leevi solmi toisen avioliiton kesällä 1965 Nennen kanssa. Heillä on yksi poika, Tom.

Yhteys Karjalaan luotiin uudestaan vuonna 1991, kun osa perheestä ja sisaruksista osallistuivat kotiseututretelle. Tom oli Leevin mukana kaikilla kolmella Karjalan kotiseutumatkalla, Nenne kahdella. Muistoksi he toivat muille palan kotipihan lehtikuusta sekä kotitalon pihapuun juurelta hiekkaa.

Leevin jäätyä eläkkeelle päivät kuluivat koti-isän touhuissa pienen Tompojan kanssa. Lukeminen, Villingissä oleskelu ja matkustelu täyttivät elämän, kun lastenhoito oli ohi. Hän piti tiiviisti yhteyttä sisaruksiinsa ja lapsiinsa.

Leevin terveydentila koetteli meitä

Rakkaamme

**Leevi
KIURU**

s. 28.2.1927 Sakkola
k. 12.5.2006 Helsinki

Kiittäen ja ikävöiden
**Gunnel (Nenne) ja Tom
Harri, Kaija
Karoliina ja Minna
Anne ja Emma
Henry, Airi ja Petri
Anke perheineen
sisarukset**

*Surun kyynelten läpi
loistavat muistojen kultaiset
säteet.*

Siunattu läheisten
länä ollessa.
Lämmin kiitos osanotosta.

useaan otteeseen. Ehdimme kuitenkin viettää monia onnellisia vuosia yhdessä. Neljä vuotta sitten Leevin munuaistauti eteni niin, että hän joutui peritoneaalidialyysi-hoitoon. Hän joutui koko loppuelämänsä ottamaan neljä hoitoa päivittäin kotona. Tammikuussa 2006 Leevi joutui sairaalahoitoon. Sitten 12.5. aamuyöllä lopen uupunut matkamies nukahti ikiuneen.

Me muistamme Papan turvallisena isähahmona ja iän myötä yhä lempeämpänä ja elämää ymmärtävänä taustatukena.

Leevi, isämme ja pappamme siunattiin Huopalahden kirkossa 26.5.2006 Purpuan pihapuun juurelta tuodulla hiekalla omaisten läsnäollessa. Väsynyt keho sai lopulta rauhan. Uurna laskettiin 2.6. Maunulan Uurnalehtoon. Lepää rauhasa, Sinua rakkaudella muistaen

Perheesi

KUOLLEITA

Musiikkikapteenin muistolle

Sakkolan Petäjärvellä 24.6.1923 syntynyt Uno Kuparinen kuoli lyhyen sairauden murtamana vappuaamuna 2006 Kuusankosken aluesairaalaissa.

Uno Kuparinen oli Kouvolan musiikkielämän pitkäaikainen vaikuttaja yli 50 vuotta. Hän tuli Kouvolan varuskuntasoihtokuntaan kapellimestariksi vuonna 1954 ja toimi kuolemaansa saakka aktiivisesti monien musiikkiyhdistysten jäsenenä ja johtajana. Erittäin monipuolisena muusikkona hän palveli soitto-kuntia, orkestereita ja kuoroja sekä toimi solistien säveltäjänä vuosikymmenien ajan.

Uno Kuparisen päätoimi Kouvolan varuskuntasoihtokunnan kapellimestarina kesti eli 30 vuotta. Eläkkeelle jäätyä musiikki jatkui harrastuspuolella aktiivisena eri tahoilla.

Kuparinen soitti pianoa, harmonikkaa ja puhaltimia erinomaisella taidolla. Karjalassa syntynyt nuorukainen opiskeli musiikkia soitto-oppilaana varuskuntasoihtokunnassa ja valittiin ammattisoihtajaksi.

Jatkosotaan hän osallistui vuosina 1942-44. Sodan päätyttyä hän jatkoi musiikkiopintojaan ja suoritti 1940-luvun lopulla kapellimestarin sekä

kanttorin tutkinnon. Puhaltimien ja kosketinsoittimien ohella hän opiskeli harmonikansoittoa ja saavutti mm. vuonna 1950 voiton Karjalan harmonikkasoihtajien kilpailussa Lappeenrannassa. Kouvolan kansalaisopistossa Kuparinen opetti harmonikansoittoa useiden vuosien ajan eläkkeellä ollessaan.

Kun Pohjois-Kymen sotilaspoikakuoro perustettiin, hän oli yksi sen perustajajäsenistä, ja sittemmin hänet valittiin orkesterin johtajaksi ja myöhemmin kunniakapellimestariksi. Vuodesta 1988 alkanen hän toimi myös Hormonipojat -nimisen yhtyeen säveltäjänä.

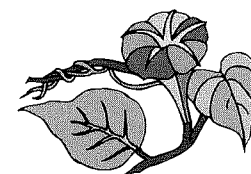
Uno Kuparinen palveli kouvolaista musiikkielämää suurella lämmöllä. Koskaan hän ei kieltäytynyt, katsoi vain kalenterista, ettei ollut jo muuta esiintymistä sovittuna.

Musiikkikapteeni, director musices Uno Kuparinen teki pitkän elämäntyön monipuolisena muusikkona. Hänen vertaistaan en tiedä enkä tunne. Olemme menettäneet merkittävän muusikon ja hyvän ystävän.

Pekka Suomalainen

KUOLLEITA

Heimo Viskari, syntynyt 14.3.1924 Sakkolan Vilakkalassa, kuoli 12.4.2006 Tampereen yliopistollisessa sairaalassa. Siunaustoimitettiin Oriveden kirkossa. Elämäntyönsä Heimo Viskari teki kaupan alalla, viimeiset 30 työvuottaan hän toimi osastonhoitajana Osuusliike Kanta-Hämeessä Orivedellä. Viskari oli myös Sakkola-Säätiön valtuuskunnan varajäsen.

**YRJÖ JYLHÄN,
ILMARI PIMIÄN,
LAURI VIIDAN**
runoja ostetaan
kohtuuhintaan.
Yhteydenotot:
Esko Karonen,
Runeberginkatu 33 A 37
00100 Helsinki
p. 09-498 578,
050 5900 804,
kesäkautena myös
03-55 700 71

**Siellä on aarteesi
Elämäkertaromaani
Santeri Ollikaisen
elonvaiheista
Sakkolasta
Lempäälään**

Kirjan on kirjoittanut
Santerin Ilma-tyttären
poika Juha Mäkinen
Tampereelta.

Kirjaa on myynnissä
Sakkola-Museossa ja
Lempäälän
kirja- ja paperikaupassa.

Väitös

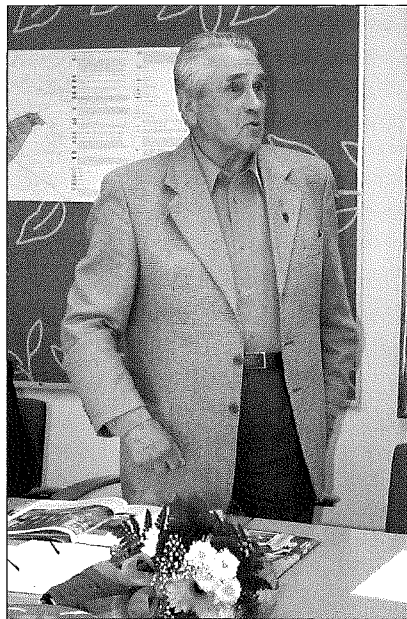

Oikeustieteen kandidaatti Maija Auvinen (s. Juvonen) väitteli huhtikuun 29. päivänä Turun yliopistossa lapsioikeuden alalta. Väitöksen aiheena oli ”Huoltoriidat tuomioistuimissa – Sosiaalitoimi selvittäjänä, sovittelijana, asiantuntijana.”

Auvinen on syntynyt Kalvolassa ja kirjoittanut ylioppilaaksi 1967 Hämeenlinnan tyttölyseosta, nykyisestä Kaurialan lukiosta.

Maija Auvisella on vahvat karjalaiset sukujuuret. Hänen isänsä Veikko Juvonen on lähtöisin Vuoksen Uudestakylästä ja äitinsä Martta (s. Vaari) Äyräpään Vuosalmelta.

Auvinen on työskennellyt pitkään käräjätuomarina Savonlinnassa ja viimeksi Mikkelissä. Nyt hän on siirtymässä Tampereelle harjoittamaan asianajotoimintaa.

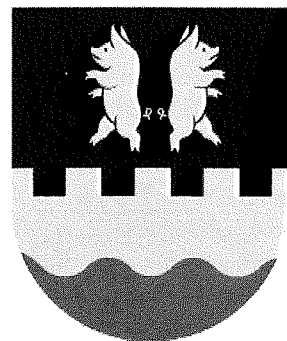
Onnittelut!

Sakkola-Säätiön hallitus ojensi isännänviirin ja kukkaset 80 vuotta täyttäneelle Teuvo Viskarille. Merkkipäivänsä Viskari vietti veteraanikuntoutuksessa.

Orivedellä asuva Viskari on lähtöisin Sakkolan Vilakkalasta. Jatkosodassa taistellut veteraani on tehnyt pitkän saraan lukuisissa luottamustoimissa sekä elämäntyönsä opettajana ja maanviljelijänä.

Yläkuvassa syntymäpäiväsankaria onnittelevat Hannu J. Pauku, Hannu Turkinen, Aila Alanen ja Matti Nas-kali.

Sakkolan vaakuna

Vaakunaa tulossa myyntiin!
Kysy Sakkola-Säätiöltä.

KIITOS MUISTAMISESTA!

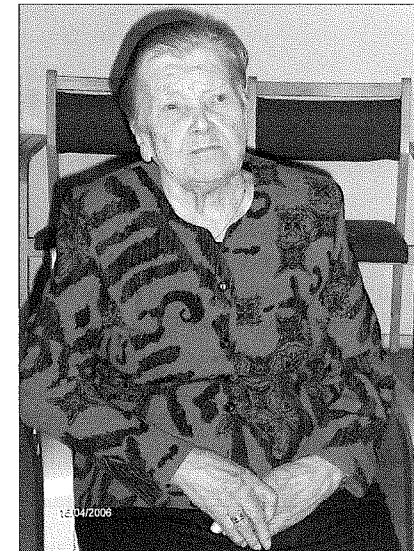
Teuvo Viskari

Tarkennus

Sirkka Kuuppo kirjoitti äitienpäivänumerossa tunnelmallisia muistoja mummostaan Katri Kekistä. Säkeistä oli pudonnut yksi sana pois: kengät tietenkin laitettiin jalkaan vähän ennen kirkkoon menoa, ei kirkossa. Eli säe kuuluu seuraavasti:

*Mummon kanssa käveltiin kesäisin
pienellä polkua maantien vieressä,
kengät, virsikirja ja piirakat nytyssä,
mentiin kirkkoon, siellä lähellä laitet-
tiin sukat ja kengät jalkaan.*

UUOSIA TÄYTTÄNEITÄ

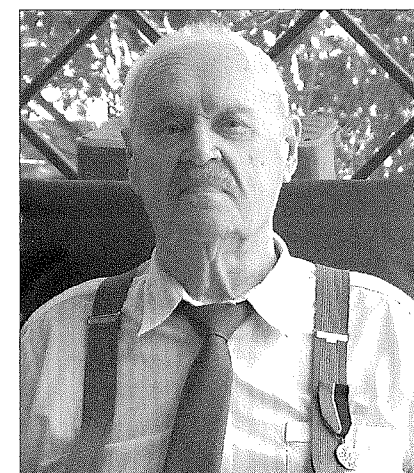
80 vuotta täyttää 19.6.2006 sisareme Meeri Kallio, omaasukua Karvonen, Sakkolan Kiviniemestä. Terveyttä ja pitkää ikää toivovat sisaret Maila ja Martta Tampereelta ja Kööpenhaminasta.

Suvannon Seutu julkaisee joka numerossaan perheutisia: merkkipäivät, poisnukkuneet, valmistuneet, vihityt, hääpäivät, kastetut jne. Laita tiedot toimitukseen, mutta muistathan kysyä asianosaisilta luvan tietojen julkaisemiseen.

Toimituksella on oikeus muokata ja lyhentää lähetettyjä tekstejä.

90 vuotta täytti 14.4.2006 pirteä äiti, mummo ja isomummo Irja Talja Vammalassa. Irja on Pietari ja Anna-Liisa Väyrysen vanhin tytär ja syntynyt Hovikylän Loskenkujalla. Merkkipäivää juhlistettiin läheisten kanssa.

Eino Johannes Ahlberg, synt. 12.6.1921 Sakkolan Hovikylässä vietti 85-syntymäpäiväänsä lähiomaisten parissa. Ojensimme vaarille, kuten me häntä kutsumme, Karjala Liiton myöntämän Siirtoväen muistomitalin, joka kirvoitti kyneleeseen silmänurkkaan. Pyrimme vaalimaan karjalaisia sukujuuria kokoontumalla yhteen suvun kanssa kuten myös teimme Eino -vaarin 85 -vuotis juhlan kunniaksi. - Eija Hintikka (os. Ahlberg)

Sain puhelinsoiton entiseltä rippikoulukaveriltani Vastarannan Maurilta Sammaljoelta. Hän pyysi minua tulemaan helluntaina 4.6.2006 Sammaljoen kirkkoon.

Ei Mauri sanonut edes asiaa, enkä sitä voinut arvata, mutta itsestään selvää oli, että sinne menen. Sain hyvän nokialai-

sen, entisen työtoverini Salmisen Pentin kyytimieheksi.

Paikalla oli koulukavereita 62 vuoden takaa! Paljon on kokemuksia jäänyt taakse, niitä yhdessä muisteltiin.

Arvo Meskanen
Nokia

Karjalasta heilin minä löysin...

Elämä jatkui Sakkolassa tuona lyhyenä aikana, joka siellä ehdittiin sotien välillä olla. Tämä valokuva on siltä ajalta Sakkolan Haparaisista, jossa vietettiin tätini Sanelma Ruottusen ja Eero

Myllymäen häitä.

Talvisodassa oli venäläisten kranaatti osunut Ruottusen talon pätyyn, mutta he asuivat ehjänä säilyneessä kamarissa.

Noina aikoina moni nuori sotilas löysi elämäkumppaninsa Karjalasta.

Viljo Pitkänen

Sakkola-seuran kirkkopyhä vietettiin Pyhän Laurin kirkossa

Sakkola-seuran kirkkopyhä vietettiin helatorstaina 25.5. Vantaan Pyhän Laurin kirkossa. Messun liturgina toimi Tikkurilan seurakunnan vt. kirkkoherra Pirkko Yrjölä, jonka piispa Eero Huovinen nimitti 31.5. rovastiksi. Kirkossa saarnasi pastori Kirsti Hilden.

Messun yhteydessä lääninrovasti Jaakko Rantasalo avustajineen toimitti pastori Hildenin kappalainen virkaan asettamisen. Samassa tilaisuudessa tehtäviinsä siunauksen saivat pastorit Henri Kivijärvi ja Riikka Wikström sekä lastenohjaaja Kristiina Elo, diakoni Päivi Mäkinen ja nuorisotyönohjaaja Antti Tuononen.

Tikkurilalaiset menivät messun jälkeen seurakuntajuhlaansa Vanhaan Pappilaan ja me sakkolalaiset siirryimme maistuville kirkkokahveille Kahvitupa Laurentiukseen.

Pyhän Laurin kirkko on viimeisimpien tutkimusten mukaan muurattu jo 1450-luvulla. Tarkkaa vuotta ei tiedetä. Ulkonäöltään se muistuttaa itäiselle Uudellemaalle rakennettuja Pyhtään, Pernajan, Sipoon ja Porvoon kirkkoja. Kirkko oli aikoinaan hyvällä paikalla Turusta Viipuriin vievän tien varrella. Elettiin vielä katolista aikaa Suomessa. Luterilaisuuteen siirryttäessä saatiin kirkkoon lahjoituksena saarnastuoli 1649. Iso- ja pikkuviha venäläismiehyksineen aiheuttivat tuhoja kirkkoon. Sitä kunnostettiin 1700-luvun lopulla ja 1800-luvun alussa. Ensimmäiset urut saatiin 1800-luvun puolivälissä. Tuli tuhosi toukokuussa 1893 kirkon kaikki puuosat ja osan kivirakenteistakin. Pelastettua saatiin vain alttaritaulu, kynttiläkruunut, lampetit ja messuvaatteet.

Kirkko kunnostettiin arkkitehti Theo-

dor Höjjerin laatimien suunnitelmien mukaisesti seuraavaan kevääseen mennessä. Lopputulos on yhdistelmä keskiaikaa ja höijeriläisyyttä. Holvi-maalausten esikuvina ovat olleet Pariisin Dotre Dame-kirkon koristefriisit. Kuori-ikkunan lasimaalaus saatiin tulipalon jälkeen lahjoituksena. Teos lienee saksalaista työtä mutta tekijää ei tunneta.

Kirkon ympäristössä on vanhoja maatalan rakennuksia jotka sopivat kauniisti paikalleen. Kahvitupa Laurentiuskin on vanha päärakennus.

Ympäriällä on myös laaja hautausmaa joka on pyritty sopeuttamaan luontoon. Kirkon edessä on sakkolalaisten hyvin tuntemien. Arvo ja Kaarin Liesmaan hautapaikka.

Anni Purontaa

Kirkon tiedot Tikkurilan seurakunnan intra

Suomen maatalousmuseo Sarka on hyvä paikka sukukokouksille!

Suomalaiset suvut ovat nykyään levinneet ympäri maan, joten sukukokousten pitopaikka voidaan valita väljemmin liikenneyhteyksien, oheispalvelujen ja muun kiinnostavuuden perusteella.

Loimaalla sijaitseva Suomen maatalousmuseo Sarka on soittautunut hyväksi sukujuhla-kohteeksi. Museon ravintolaan mahtuu kerralla 100-150 hengen kattaus ja seminaaritila Riiehessä on tilaa sadalle hengelle. Pienempiäkin kokouksiloja on tarjolla. Tilavaraukset ym. kirjaa Tanja Toukola puh (02) 763 7700. Muse-

oon voi tutustua netissä www.sarka.fi. Maatalousmuseon näyttelyt esittelevät modernilla, heurekamaisella tavalla maatalouden vuoden kierron sekä maatalouden ensimmäiset merkkitaupaukset. Mikä olikaan ensimmäinen suomalainen viljelyskasvi?

Vastauksen voit tarkistaa ainoastaan maatalousmuseolla! Jos tulette ryhmänä, kannattaa ehdottomasti valita opastus hintaan 45 €.

Suomen maatalousmuseon johtajana toimii sakkolalaista sukujuurta oleva lempäläinen Juha Kuisma, joka lupaa

henkilökohtaisesti opastaa karjalaisjuurisia ryhmiä. Kuisman mukaan siirtoväen asutus on osoittautunut eurooppalaisittain erittäin onnistuneeksi reformiksi. Sen yhteiskuntahistoriallista merkitystä ei vielä kukaan kunnolla ymmärretä. Tästä tai muista maatalousaiheista voi tilata erillisluennon, jos joku yhdistys tai järjestö tarvitsee kokouksesitelmää.

Maatalousmuseo on kesä-ajan avoina joka päivä klo 10-19. Museo sijaitsee Turku-Tampere valtatievarressa 4 kilometriä Loimaalta etelään.

Vesilahden Liikenne

VIELÄ EHDIT MUKAAMME MATKAILEMAAN KESÄLLÄ 2006
- www.vesilahdenliikenne.fi

Lisätietoja ryhmäkerääjät sekä
Markku Nuora, p. 0400 637 730.
Jarkko Nuora p. 040 716 6170

Vesilahden Liikenne KY
Myllytie 58, 37370 NARVA
p. (03) 373 7300,
0400 637 730
f. (03) 373 7430
info@vesilahdenliikenne.net

10. - 14.7.2006 SORRIN PATALJOONAN JALANJÄLJILLÄ

- Kohteita mm. Sortavala, Aunus ja Aunuksen Karjala
- Kiertelemme jatkosodan taistelumailla ja karjalaiskylissä
- Hinta 365 €/hlö (sis. puolihoito, ryhmäviisumi)
- Ryhmäkerääjät: Vesilahden Liikenne ja Anneli Nurmi

31.7. - 3.8.2006 MATKA SAKKOLAAN

- Kotiseutumatkailua kesäisessä Sakkolassa
- Halukkaille mahdollisuus lähteä tutustumaan myös Konevitsan luostarisaareen
- Hinta 320 €/hlö (sis. puolihoito, ryhmäviisumi)
- Ryhmäkerääjä: Vesilahden Liikenne

6.8.2006 SAKKOLA-JUHLAT JUUPAJOELLA

- Vesilahden Liikenne järjestää bussikuljetuksen juhlille reittiä Punkalaidun - Vesilahti - Lempäälä - Tampere - Orivesi
- Varaa paikkasi bussin kyydistä!

10. - 13.8.2006 ÄÄNINEN - LAATOKKA - SUOMENLAHTI

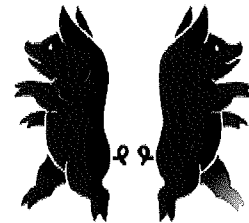
- Ryhmäkerääjät: Vesilahden Liikenne ja Lomalinja

6. - 12.9.2006 KUOLAN JA KALOTIN RUSKALOISTO

- Ryhmäkerääjät: Vesilahden Liikenne ja Lomalinja

Kysy matkoista tarkemmin Vesilahden Liikenteeltä tai mainituilta ryhmäkerääjiltä!

Sakkolan pitäjäjuhlat
Juupajoella sunnuntaina
6.8.2006.

Järjestäjänä
Juupajoen Karjalaiset ry.
Tule mukaan juhille,
laita päivä jo almanakkaasi!

Lisätietoja ja juhlan ohjelma
seuraavassa lehdessä.

Vieläkö on
Vilakkala
-kirjaan
tarjolla
tarinoita
ja valokuvia?

Kirjanteko jatkuu
ja nyt on viimeiset hetket
lähettää asiaan
liittyvää aineistoa!

Ota yhteys
joko kirjatyöryhmän vetäjä
Teuvo Viskari, p. 03-335 2422,
Laasolantie 156, Orivesi

tai toimittaja
Marjo Ristilä-Toikka
p. 040 730 2622 tai 03-3748 448
Rautasemantie 375, 37550 Lempäälä
marjo.ristila-toikka@kolumbus.fi

SUVANNON SEUTU

Suvannon ympäristön kotiseutulehti vuodesta 1957. Ilmestyy 8 kertaa vuodessa.

Toimitus: Suvannon Seutu,
Rautasemantie 375,
37500 Lempäälä

Päätoimittaja

Marjo Ristilä-Toikka, Lempäälä
Puhelin 040 730 2622
tai (03) 374 8 448 iltaisin
marjo.ristila-toikka@kolumbus.fi

Metsäpirtin yhdyshenkilö

Ilmi Pesonen,
puh. 09-694 6309 tai 040730 6166
ilmi.pesonen@welho.com

Vuoksenan yhdyshenkilö

Taisto Virkki, Tampere
p. 03 - 363 1750, 0400-576722
taisto.virkki@luukku.com

Toimituskunta

Esko Kallonen, Eero Koppanen,
Ritva Koski, Juha Kuisma,
Hannu Paukku, Aila Alanen,
Ilmi Pesonen, Taisto Virkki

Tilaushinta 20 euroa/vuosikerta.

Ilmoitushinnat 0,20 euroa
palstamillimetri (+alv 22%)

Julkaisija: Sakkola-Säätiö **Kirjapaino:** Koski-Print, Valkeakoski

PETÄJÄRVI

Sakkolan pitäjässä
Karjalan kannaksella

Petäjärvien kylän elämää

Tilaa oma

Petäjärvien kirja

Oppaaksi vaikkapa kotiseutumatkalle!

30 euroa kpl + postikulut.
430 sivua, 270 valokuvaa!

Tilaukset:

Marjo Ristilä-Toikka
p. 040- 730 2622
Teuvo Kuparinen
p. 09-801 5617
Yrjö Raaska p. 03- 3739 541
Ritva Koski p. 03- 3739 728

Putkiliike P. Nuora Ky

37560 KULJU
Puh. 367 6100

SEURAAVA SUVANNON
SEUTU ILMESTYY
HEINÄKUUN LOPUSSA

KANNAKSEN KAUNISTA JA KARUA HISTORIAA

Tilaa nyt lahjaksi itsellesi ja muille historiankirjojamme muovikantisina näköispainoksina edullisesti :

”Hovinkylä 1911 – 1991”, kertomuksia ja valokuvia Sakkolan
nuorimmasta kylästä, nyt 240 sivua, joista uusia, ennen
julkaisemattomia 80 sivua. Hinta 35,- euroa + pk.

”Hovinkylä 1911 – 2001”, tehty kylän 90-vuotis juhlakirjaksi,
sekä Petäjärvien hovin, ja koko eteläisen Kannaksen
lahjoitusmaatalonpoikien kunniaksi. Hinta 35,- euroa + pk.

Hovinkylä – Ojaniemi 1924 – 2004”, tehty samana vuonna
aloittaneiden yhteisen kansakoulupiirin ja Petäjärvien
emäntäkoulun 80-vuotisen historian muistoksi. Lähes 400 sivua,
tietoja yli tuhannesta kannakselaisesta, kymmenistä suvuista ja
taloista ja satoja valokuvia tai karttoja. Hinta 40,- euroa + pk.

”Suvannon laaksoa ennen ja nyt”, postikortteja kotiseudun
kauneimmista maisemista. Hinta 3,- euroa + pk 8 kappaleen
erissä, joko kaikki erilaisia tai vain haluttuja kohteita.

Tilauksia toivomme
puhelimella tai kirjeellä :

Meeri Häkkinen
p.(09) 8011381,
Katajatie 8,
02360 Espoo.

Soini Hartikainen
p.(03) 6751482,
Jähkyentie 66,
14700 Hauho.

Tilauskuponki SUVANNON SEUDULLE

Tilaa pitäjälehti Suvannon Seudun! Loppuvuoden numerot 3-8, 15 euroa.

Nimi:

Osoite:

Lahjatilauksen saaja:

Palautetaan osoitteella: Suvannon Seutu, Rautasemantie 375, 37550 Lempäälä.
Tai tilaa sähköpostitse: marjo.ristila-toikka@kolumbus.fi

SAKKOLA-SÄÄTIÖ

Hannu Turkkinen,
hallituksen puheenjohtaja,
Turkkisentie 12, 37550 Lempäälä,
puhelin 040-5814398 tai
03-3752525
hannu.turkkinen@kotiportti.fi

Aaro Viskari, varapuheenjohtaja
Helsingintie 32, 37560 Lempäälä,
p. 03-3676 190, 0400-836656

Matti Naskali, sihteeri,
Rautaranta 8, 28400 Ulvila,
p. 02-538 0855, 0500-721902
matti.naskali@mknpalv.inet.fi

VALTUUSKUNTA

Hannu J. Paukku, puheenjohtaja,
Harjatie 5, 32210 Loimaa
p. 02- 762 8152, 0500-741296
hannu.paukku@punkalaidun.fi

Esko Kallonen, varapuheenjohtaja
Kukkolantie 4, 37560 Lempäälä
p. 03- 3676603, 040-5540747

SAKKOLA-SEURA

Leena Rantakari, puheenjohtaja
Haapaniemenkatu 16 A 142,
p.09-710 846, 040-514 1682
leena.rantakari@elisanet.fi

HOVINKYLÄSEURA

Soini Hartikainen, puheenjohtaja
Jähkyentie 66, 14700 Hauho
soini.h@surfeu.fi
p. 03 -675 1482, 0400 -207 844

METSÄPIRTTI SEURA RY

Kalevi Hyytiä, puheenjohtaja
Norppakuja 6A, 01480 Vantaa
p. 04050 22750
kalevi.hyytia@metsapirtti.net

Kimmo Laulajainen, varapj
Kaarikuja 1 A 3, 00940 Helsinki
p. 09-304 854, 040534 5062

Ilmi Pesonen, sihteeri
Porslahdentie 10 A 13,
00960 Helsinki
p. 09-694 6309, 040730 6166
ilmi.pesonen@welho.com

METSÄPIRTTIKERHOT:

TAMPEREEN METSÄPIRTTIKERHO

Helka Korpela
Kalevan puistotie 13 C 58
33500 Tampere
p. 040565 0905
helka.korpela@kolumbus.fi

ETELÄ-POHJANMAA

Esko Lylander
Mustikkatie 1, 66400 Laihia
p. 06-4771300, 050599 7720
Mauno Hämäläinen
Vaasantie 270, 61600 Jalasjärvi
p.06-456 0482, 040527 4960

UUSIKAUPUNKI

Anneli Virtanen
Pappilankuja 15, 23600 Kalanti

0031012>KESTO /0037550
Hynnä Tauno
Kurkipolku
37550 LEMPÄÄLÄ

Aila Martelius-Mäkelä,
puheenjohtaja
Pietarink. 3 B 8, 20320 Turku
Niilo Kiiski, sihteeri
Tennaritie 7, 21200 Raisio
puh. 02-4383167 tai 0503575767

METSÄPIRTTI- JÄRJESTÖT TMK

Ossi Tuokko, puheenjohtaja,
Alaverstaanraitti 6 F 106,
33100 Tampere p. 0407542738

KIRVESMÄKI KERHO RY

Aulis Ukkonen
Tunnelitie 6 A 17
02700 Kauniainen
p. 09-505 1897, 0400 522854

METSÄPIRTTI ARKISTO

Mynämäen kirjasto
Yhteyshenkilöt:
Kari Ahtiainen p. 0445843107
Markku Lemmetti
02-4310956, 050-5119720
marku2@saunalahti.fi

VUOKSELA-SEURA ry

Taisto Virkki, puheenjohtaja
Paununkatu 24, 33700 Tampere
taisto.virkki@luukku.com
p. 03 - 363 1750, 0400-576722

Laila Saario, sihteeri
Rauduskoivunkuja 6, 36600 Pälkäne
taistosaaario@netti.fi
p. 03- 534 3240, 040-586 0691

Sukututkimusasiat

Pentti Warvas,
Tervatie 25, 03100 Nummela
pentti.warvas@dnainternet.net
p. 019 - 334 606

Internet-asiat (vuoksela-seura.fi)

Timo Broman, Kurkelantie 619
25460 Toija
timo.broman@kisko.salonseutu.fi
p. 02 - 739 8419, 050 - 3335152

PITÄJÄMME INTERNETISSÄ

www.vuoksela-seura.fi

www.sakkola.fi

www.metsapirtti.net

SUVANNON SEUTU

Sakkolan, Metsäpirtin ja Vuokselan pitäjälehti,

ilmestyy 8 kertaa vuodessa, vuosikerta 20 euroa.